

**НАУЧНОМ ВЕЋУ
ИНСТИТУТА ЗА ВОЋАРСТВО, ЧАЧАК**

Научно веће Института за воћарство, Чачак је на основу чланова 78 и 79 Закона о науци и истраживањима Републике Србије („Службени гласник РС”, 49/2019), члана 18. Правилника о стицању истраживачких и научних звања („Службени гласник РС”, 159/2020), на седници одржаној 16. децембра 2021. године донело Одлуку (бр. 1366/3-5/2021), којом је покренут поступак за избор **др Милене Ђорђевић**, научног сарадника Института за воћарство, Чачак у звање **виши научни сарадник** за научну област *Биотехничке науке*, грана *Пољопривреда*, научна дисциплина *Воћарство*, *виноградарство* и *хортикултура*, ужа научна дисциплина *Генетика* и *оплемењивање*. Истом одлуком Научно веће је именовало чланове Комисије за оцену испуњености услова за избор у звање виши научни сарадник и писање извештаја у следећем саставу:

1. **др Сања Радичевић**, виши научни сарадник Института за воћарство, Чачак (ужа научна област: Генетика и оплемењивање), председник;
2. **др Радосав Церовић**, научни саветник Иновационог центра Технолошко-металуршког факултета Универзитета у Београду (ужа научна област: Генетика и оплемењивање), члан;
3. **др Ивана Глишић**, виши научни сарадник Института за воћарство, Чачак (ужа научна област: Генетика и оплемењивање), члан;
4. **др Небојша Милошевић**, виши научни сарадник Института за воћарство, Чачак (ужа научна област: Помологија), члан.

На основу увида у поднету документацију (која је дата у оквиру Прилога 1–10), познавања кандидаткиње и у складу са постојећим критеријумима, Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

**о научном доприносу кандидата др Милене Ђорђевић, научног сарадника
Института за воћарство, Чачак, за избор у звање виши научни сарадник**

I БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ И НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД

Милена (Кузмановић) Ђорђевић је рођена 24. јануара 1976. године у Чачку. Основну и средњу школу завршила је у Чачку. Природно-математички факултет Универзитета у Крагујевцу уписала је школске 1994/95. године, а дипломирала 2001. године.

Последипломске студије на Пољопривредном факултету Универзитета у Београду, смер Генетика и оплемењивање воћака и винове лозе, уписала је школске 2003/04. године, где је до јуна 2007. године положила све испите предвиђене планом и програмом, са просечном оценом 9,34. Магистарску тезу под насловом „Биологија оплођења сорте шљиве Чачанска лепотица (*Prunus domestica* L.)” одбранила је 04. јула 2008. године на Пољопривредном факултету Универзитета у Београду. У звање истраживач-сарадник изабрана је 29. јануара 2009. године, а због два породилска одсуства истраживачко звање је продужено до 29. јануара 2014. године, када је реизабрана. Докторску дисертацију под насловом „Цитоембриолошки аспекти оплођења сорте шљиве „Позна плава” (*Prunus domestica* L.)” одбранила је 26. септембра

2016. године на Пољопривредном факултету Универзитета у Београду. У звање научни сарадник изабрана је 28. јуна 2017. године.

Запослена је у Институту за воћарство, Чачак од 5. новембра 2004. године, најпре у Одељењу за физиологију воћака, а од 2008. године у Одељењу за помологију и оплемењивање воћака, на истраживањима из области репродуктивне биологије воћака.

Током свог истраживачког рада активно је учествовала у реализацији више пројеката из области технолошког развоја, финансираних средствима Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије: БТР.5.04.0514.Б „Унапређење технологије гајења воћака и винове лозе” (2004. година); ТР–6866Б „Унапређење технологије гајења воћака применом нових биотехнологија” (у периоду 2005–2007/08. године); ТР–20013А „Стварање и проучавање нових генотипова воћака и увођење савремених биотехнологија гајења и прераде воћа” (у периоду 2008–2010. године); ТР–31064 „Стварање и очување генетичког потенцијала континенталних врста воћака” (у периоду 2011–2019. године). У оквиру пројекта ТР–31064 руководила је задацима који се односе на проучавање биолошких и агрономских особина стандардних сорти и перспективних хибрида шљиве. Тренутно је ангажована на истраживањима у оквиру Програма о реализацији и финансирању научноистраживачког рада НИО у 2021. години. Руководилац је једног радног пакета одобреног пројекта: „Genetic potential of Serbian autochthonous cherry genotypes for temperature-adaptable reproductive behaviour and nutraceutical value” у оквиру програма ИДЕЈЕ (период 2022–2025. године), финансираног од стране Фонда за науку Републике Србије.

У оквиру међувладиног пројекта научно-технолошке сарадње између Републике Србије и Републике Словачке, у периоду од 2008–2009. године учествовала је у реализацији билатералног пројекта „*In vitro* regeneration of highbush blueberry (*Vaccinium corymbosum*), determination of the genetic variability and development of *in vitro* transformation protocols” (Институт за воћарство, Чачак и Institute of Plant Genetics and Biotechnology SAS, Nitra). Била је учесник два међународна пројекта које је финансирао НИВНО (Норвешки Институт за Биоэкономију) и Национални савет за науку Краљевине Норвешке: „*New Norwegian pear cultivars – increased volume and consumers preference of new Norwegian breded cultivars*” (2017–2018. године); „*Increased volume of Norwegian grown plums for the fresh fruit market*” (2017–2020. године); ангажована је на реализацији међународног пројекта „*Apple pollination (Eplepollinering) for increased fruit set, yield and fruit quality*” (2021–2024. године), финансираног од стране наведених институција.

У оквиру програма „Иновациони ваучери” Фонда за иновациону делатност РС, током 2020/2021. године активно је учествовала у реализацији пројеката „S-генотипизација матичних стабала за производњу калем-пупољака сорти трешње (*Prunus avium* L.)” (иновациони ваучер бр. 762; реализован у периоду од 16. октобра 2020. године до 04. фебруара 2021. године); „Детерминација S-генотипа матичних стабала сорти јабуке (*Malus × domestica* Borkh.)” (иновациони ваучер бр. 853; реализован у периоду од 10. марта до 05. јула 2021. године) и „Идентификација S-алелне конституције матичних стабала за производњу калем-пупољака сорти трешње” (иновациони ваучер бр. 1.072; реализован у периоду од 09. августа до 28. октобра 2021. године).

Учествовала је у реализацији девет пројеката реализованих средствима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС: „Техничко-технолошки модели интезивних засада воћака и јачање људских капацитета у функцији унапређења воћарске производње Републике Србије” (2015. година); „Унапређење пољопривредног

земљишта на подручју Златиборског и Мачванског округа применом агроелиоративних мера у циљу развоја воћарске производње” (2017. година); „Утврђивање потребе за наводњавањем различитих биљних врста на подручју Шумадије” (2018. година); „Утврђивање толеранције различитих врста воћака на анализиране садржаје опасних и штетних материја у пољопривредном земљишту и води за наводњавање” (2018. година); „Стање плодности пољопривредног земљишта на подручју општине Топола” (2018. година); „Рејонизација воћарске производње у централној и делу западне Србије” (у периоду 2017–2020. године); „Клонска селекција и сертификација сорти шљиве ‘Stanley’, ‘Црвена ранка’ и ‘Драгачевка’” (у периоду 2018–2019. године); „Клонска селекција и сертификација клонова крупноплодне вишње (*Prunus cerasus* L.) издвојених на подручју западне Србије из мешане популације аутохтоних и одомаћених сорти” (у периоду 2019–2020. године); „Инвентаризација, колекционисање, евалуација и очување аутохтоних генотипова јабучастих и коштичавих врста воћака у Републици Србији у циљу одрживог коришћења генетичких ресурса” (период 2020–2021. године).

Током досадашњег рада, самостално и у сарадњи са другим ауторима, др Милена Ђорђевић је објавила укупно 147 библиографских јединица, од чега 69 након избора у звање научни сарадник.

Била је члан Програмског одбора XII International Symposium of Plum and Prune Genetics, Breeding and Pomology, одржаног 2021. године на Златибору, члан секретаријата Организационог одбора II симпозијума о шљиви Србије са међународним учешћем, одржаног 2011. године у Чачку и члан Организационог одбора 15. конгреса воћара и виноградара Србије са међународним учешћем, одржаног 2016. године у Крагујевцу.

Била је члан је Научног већа Института за воћарство, Чачак (мандатни периоди: јун 2017–јун 2021. године и јун–септембар 2021. године). Члан је и заменик председника Управног одбора Института за воћарство, Чачак (мандатни период 2018–2022. године).

Члан је Научног воћарског друштва Србије, Српског друштва за микроскопију и International Association of Sexual Plant Reproduction Research (IASPRR).

II БИБЛИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Категоризација радова извршена је на основу „KOBSON” листе (за радове у часописима међународног значаја) и одлука Матичног научног одбора за биотехнологију и пољопривреду Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије о категоријама домаћих научних часописа за период 2010–2020. године.

2.1. БИБЛИОГРАФИЈА САОПШТЕНИХ И ОБЈАВЉЕНИХ РАДОВА ДО ИЗБОРА У ЗВАЊЕ НАУЧНИ САРАДНИК

Рад у међународном часопису изузетних вредности (M21a)

1. Ludwig S., Robertson A., Rich T.C.G., Djordjević M., Cerović R., Houston L., Harris S.A., Hiscock S.J. (2013): Breeding systems, hybridization and continuing evolution in Avon Gorge *Sorbus*. *Annals of Botany*, 111, 4: 563–575. [IF (2011) – 4,030; област *Plant Sciences* – 19/190]

Рад у врхунском међународном часопису (M21)

2. Radičević S., Cerović R., Nikolić D., **Dorđević M.** (2016): The effect of genotype and temperature on pollen tube growth and fertilization in sweet cherry (*Prunus avium* L.). *Euphytica*, 209, 1: 121–136. [IF (2016) – 1,626; област *Horticulture* – 7/36]

Рад у међународном часопису (M23)

3. **Dorđević M.**, Cerović R., Nikolić D., Radičević S. (2010): Unusual behaviour of growing pollen tubes in the ovary of plum culture (*Prunus domestica* L.). *Archives of Biological Sciences*, 62, 1: 137–142. [IF (2010) – 0,356; област *Biology* – 77/86]
4. Radičević S., Cerović R., Marić S., **Dorđević M.** (2011): Flowering time and incompatibility groups – cultivar combination in commercial sweet cherry (*Prunus avium* L.) orchards. *Genetika*, 43, 2: 397–406. [IF (2011) – 0,440; област *Agronomy* – 61/80]
5. Lukić M., Marić S., Radičević S., Mitrović M., Milošević N., **Dorđević M.** (2012): Importance of resistant/tolerant fruit genotypes for environmental protection. *Journal of Environmental Protection and Ecology*, 13, 1: 120–127. [IF (2012) – 0,259; област *Environmental Sciences* – 206/210]
6. Glišić I., Cerović R., Milošević N., **Dorđević M.**, Radičević S. (2012): Initial and final fruit set in some plum (*Prunus domestica* L.) hybrids under different pollination types. *Genetika*, 44, 3: 583–593. [IF (2012) – 0,372; област *Agronomy* – 63/78]
7. Radičević S., Marić S., Cerović R., **Dorđević M.** (2013): Assessment of self-(in) compatibility in some sweet cherry (*Prunus avium* L.) genotypes. *Genetika*, 45, 3: 939–952. [IF (2013) – 0,492; област *Agronomy* – 60/79]
8. Radičević S., Nikolić D., Cerović R., **Dorđević M.** (2013): *In vitro* pollen germination and pollen grain morphology in some sweet cherry (*Prunus avium* L.) cultivars. *Romanian Biotechnological Letters*, 18, 3: 8341–8349. [IF (2013) – 0,351, област *Biotechnology & Applied Microbiology* – 153/165]
9. **Dorđević M.**, Cerović R., Radičević S., Nikolić D. (2014): Incompatible pollen tubes in the plum style and their impact on fertilization success. *Genetika*, 46, 2: 411–418. [IF (2014) – 0,347; област *Agronomy* – 70/81]
10. Cerović R., Pajić Z., Filipović M., Fotirić-Akšić M., Radičević S., Nikolić D., **Dorđević M.** (2014): Pollen germination and pollen tube growth in ZP maize lines. *Genetika*, 46, 3: 935–948. [IF (2014) – 0,347; област *Agronomy* – 70/81]

Саопштење са међународног скупа штампано у целини (M33)

11. Ružić Đ., Vujović T., Cerović R., **Kuzmanović M.** (2009): The influence of imidazole fungicides on multiplication *in vitro* of low vigorous pear and cherry rootstocks. *Proceedings of First International Symposium on Biotechnology of Fruit Species, Dresden (Federal Republic of Germany), Acta Horticulturae*, 839: 79–86.
12. **Dorđević M.**, Radičević S., Cerović R., Milošević N., Mitrović M. (2012): Initial and final fruit set in plum cultivar ‘Pozna Plava’ as affected by different types of pollination. *Proceeding of the Second EUFRIN Plum and Prune Working Group*

- Meeting on Present Constraints of Plum Growing in Europe, Craiova (Romania), *Acta Horticulturae*, 968: 121–124.
13. Ružić Đ., Vujović T., Cerović R., **Dorđević M.** (2015): Potential application of jasmonic acid in *in vitro* rooting of low vigorous pear and cherry rootstock. Proceedings of II International Symposium of Horticulture in Europe, Angers (French Republic), *Acta Horticulturae*, 1099: 587–594.
  14. Marić S., Lukić M., Radičević S., **Dorđević M.** (2016): Biological properties of some autochthonous apple genotypes from the *ex-situ* collection of Fruit Research Institute – Čačak. Proceedings of Third Balkan Symposium on Fruit Growing, Belgrade (Republic of Serbia), *Acta Horticulturae*, 1139: 123–130.
  15. **Dorđević M.**, Cerović R., Radičević S., Nikolić D., Marić S., Milošević N., Glišić I. (2016): Influence of pollination variant on fruit set in plum (*Prunus domestica* L.). Proceedings of Third Balkan Symposium on Fruit Growing, Belgrade (Republic of Serbia), *Acta Horticulturae*, 1139: 347–352.

Саопштење са међународног скупа штампано у изводу (M34)

16. Ružić Đ., Vujović T., Cerović R., **Kuzmanović M.** (2008): The influence of fungicides on multiplication *in vitro* of low vigorous pear and cherry rootstocks. Program and Abstract Book of First International Symposium on Biotechnology of Fruit Species, Dresden (Federal Republic of Germany), 54.
17. Radičević S., Cerović R., **Dorđević M.**, Nikolić D. (2009): Initial and final fruit set in sweet cherry cultivars as affected by different types of pollination. Abstract Book of 6th International Cherry Symposium, Renaca-Vina del Mar (Republic of Chile), 90.
18. Radičević S., Cerović R., **Dorđević M.**, Lukić M. (2009): Properties of flowering phenophase in sweet cherry (*Prunus avium* L.) cultivars grown under agroecological conditions of Serbia. Abstract Book of 6th International Cherry Symposium, Renaca-Vina del Mar (Republic of Chile), 172.
19. **Dorđević M.**, Radičević S., Cerović R. (2010): Initial and final fruit set in plum cultivar ‘Pozna Plava’ as affected by different types of pollination. Book of Abstracts and Scientific Program of Second EUFRIN Plum and Prune Working Group Meeting on Present Constraints of Plum Growing in Europe, Craiova (Romania), 53.
20. **Dorđević M.**, Radičević S., Cerović R. (2010): Inhibition of pollen tybes growth in the style of plum cultivar ‘Čačanska Lepotica’. Book of Abstracts and Scientific Program of Second EUFRIN Plum and Prune Working Group Meeting on Present Constraints of Plum Growing in Europe, Craiova (Romania), 65.
21. **Dorđević M.**, Cerović R., Nikolić D., Radičević S., Milošević N., Glišić I. (2011): Study of quantitative efficiency of pollen tybes growth in plum (*Prunus domestica* L.) by fluorescence microscopy. Proceedings of 10th Multinational Congress on Microscopy 2011, Urbino (Italian Republic), 281–282.
22. Glišić I., Cerović R., Milošević N., **Dorđević M.**, Radičević S. (2011): Initial and final fruit set in some plum hybrids under different pollination types. Book of Abstracts of Second Balkan Symposium on Fruit Growing, Pitesti (Romania), 22.
23. Radičević S., Cerović R., **Dorđević M.** (2013): Flowering phenophase characteristics in sweet cherry (*Prunus avium* L.) cultivars grown under agroenvironmental conditions of Serbia. Abstract Book of 7th International Cherry Symposium, Plasencia (Kingdom of Spain), 140.

24. **Dorđević M.**, Cerović R., Radičević S. (2015): Irregular growth of pollen tubes inside the ovary of plum. Book of Abstracts of 2nd International Conference on Plant Biology, 21st Symposium of the Serbian Plant Physiology Society and Cost Action FA1106 QUALITYFRUIT Workshop, Petnica (Republic of Serbia), 48.
25. Cerović R., Fotirić-Akšić M., Radičević S., Ružić Đ., **Dorđević M.**, Marić S. (2015): Researches in reproductive biology of sour cherry. Abstract Book of COST Meeting 'Sour Cherry Breeding' within COST Action FA1104 'Sustainable Production of High-Quality Cherries for the European Market', Dresden-Pillnitz (Federal Republic of Germany), 11.
26. Marić S., Lukić M., Radičević S., **Dorđević M.** (2015): Biological properties of some autochthonous apple genotypes from the *ex-situ* collection of Fruit Research Institute – Čačak. Book of Abstracts of Third Balkan Symposium on Fruit Growing, Belgrade (Republic of Serbia), 35.
27. **Dorđević M.**, Cerović R., Radičević S., Nikolić D., Marić S., Milošević N., Glišić I. (2015): Influence of pollination mode on fruit set in plum (*Prunus domestica* L.). Book of Abstracts of Third Balkan Symposium on Fruit Growing, Belgrade (Republic of Serbia), 80.
28. Fotirić-Akšić M., Cerović R., Zec G., Dorđević B., Đurović D., Radičević S., **Dorđević M.** (2016): Determination of the most appropriate pollenizer for cultivar 'Čačak's Early': Preliminary results. Book of Abstracts of XI International Symposium on Plum and Prune Genetics, Breeding and Pomology, Freising-Weihenstephan (Federal Republic of Germany), 50.
29. Radičević S., Cerović R., Marić S., **Dorđević M.**, Fotirić-Akšić M. (2016): Investigations of reproductive biology and S-incompatibility in cherries at Fruit Research Institute – Čačak. Scientific Program and Book of Abstracts of Final Conference of COST Action FA1104 'Sustainable Production of High-Quality Cherries for the European Market', Naoussa, Macedonia (Hellenic Republic), 54–55.
30. Milošević N., Glišić I., Lukić M., Popović B., **Dorđević M.** (2016): Plum breeding in Fruit Research Institute, Čačak: Results in last fifteen years. Book of Abstracts of XI International Symposium on Plum and Prune Genetics, Breeding and Pomology, Freising-Weihenstephan (Federal Republic of Germany), 16.

Лексикографска јединица у научној публикацији националног значаја (M47)

31. Лукић М., Пешаковић М., Марић С., Глишић И., Милошевић Н., Радичевић С., Лепосавић А., **Ђорђевић М.**, Милетић Р., Караклајић-Стајић Ж., Томић Ј., Пауновић С.М., Миљинковић М., Ружић Ђ., Вујовић Т., Јевремовић Д., Пауновић С.А., Поповић Б., Митровић О., Кандић М. (2016): Сорте воћака створене у Институту за воћарство, Чачак (1946–2016). Институт за воћарство, Чачак, Република Србија, 1–182.

Рад у врхунском часопису националног значаја (M51)

32. Вујовић Т., Ружић Ђ., Церовић Р., **Ђорђевић М.** (2009): Утицај имидазол фунгицида на мултипликацију *in vitro* слабо бујне подлоге за трешњу Gizela б. Воћарство, 43, 167/168: 87–93.

33. Лукић М., Марић С., Глишић И., Радичевић С., **Ђорђевић М.** (2011): Биолошке особине клонова сорте Gala на подручју Западне Србије. Воћарство, 45, 173/174: 7–13.
34. Радичевић С., Церовић Р., Николић Д., **Ђорђевић М.**, Лукић М. (2011): Иницијално и финално заметање плодова сорти трешње у зависности од типа опрашивања. Воћарство, 45, 173/174: 31–37.
35. **Ђорђевић М.**, Cerović R., Nikolić D., Radičević S., Lukić M. (2012): Pollen tubes growth in the plum pistils in relations to initial fruit set. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, 15, 3: 726–733.
36. **Ђорђевић М.**, Церовић Р., Радичевић С. (2012): Испитивање степена оплођења при само- и слободном опрашивању сорте шљиве ‘Позна плава’. Воћарство, 46, 179/180: 107–112.
37. Радичевић С., Церовић Р., **Ђорђевић М.** (2012): Испитивање корелационих веза неких параметара биологије цветања сорти трешње (*Prunus avium* L.). Воћарство, 46, 179/180: 121–128.
38. **Ђорђевић М.**, Cerović R., Radičević S., Milošević N., Glišić I. (2014): Initial and final fruit set in plum (*Prunus domestica* L.) as affected by different types of pollination. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, 17, 6: 1465–1477.
39. Milošević N., Glišić I., **Ђорђевић М.** (2014): Pomological properties of some autochthonous plum genotypes in Serbia. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, 17, 6: 1542–1557.
40. Церовић Р., Радичевић С., Ружић Ђ., **Ђорђевић М.**, Вујовић Т. (2014): Функционалност ембрионских кесица сорте трешње Асенова рана у односу на њихову виталност и успешност оплођења. Воћарство, 48, 187/188: 97–104.

Рад у истакнутом националном часопису (M52)

41. Ружић Ђ., Лазић Т., **Кузмановић М.** (2004): Размножавање слабо бујне подлоге за крушку Rugodwarf (*Pyrus communis* L.) микропропагацијом *in vitro*. Зборник научних радова Института ПКБ Агроекономик, 10, 3: 61–68.
42. **Кузмановић М.**, Радичевић С., Церовић Р. (2007): Испитивања прогамне фазе оплодње код сорте шљиве Чачанска лепотица. Воћарство, 41, 159: 89–93.
43. **Ђорђевић М.**, Церовић Р., Николић Д., Радичевић С. (2008): Утицај начина опрашивања на динамику раста поленових цевчица и заметање плодова шљиве св Чачанска лепотица. Воћарство, 42, 163/164: 83–87.
44. Радичевић С., Церовић Р., **Кузмановић М.**, Марић С. (2008): Испитивање фенофазе цветања и клијавости полена новијих сорти трешње. Воћарство, 42, 163/164: 89–95.
45. Пешаковић М., Ђукић Д., Мандић Л., Милетић Р., Ракићевић М., **Кузмановић М.** (2008): Примена CROPAID препарата у спречавању измрзавања генеративних органа неких воћних врста. Зборник научних радова Института ПКБ Агроекономик, 14, 5: 83–87.

Рад у националном часопису (M53)

46. Церовић Р., Радичевић С., Ружић Ђ., **Кузмановић М.** (2005): Одређивање сортне композиције опрашивача за трешњу св Чарна. Воћарство, 39, 152: 347–355.

47. Ружић Ђ., Лазић Т., **Кузмановић М.** (2005): Утицај различитих извора и концентрација угљеника на микропропагацију трешње (*Prunus avium* L.) cv Larins. Воћарство, 39, 152: 441–451.

Предавање по позиву са скупа националног значаја штампано у целини (М61)

48. Lukić M., Marić S., Radičević S., Milošević N., **Dorđević M.**, Lepasavić A. (2015): Current condition and prospects of fruit growing in the Republic of Serbia. Proceedings of Eighteenth International Scientific Conference 'EcoMountain – 2015', on theme 'Ecological Issues of Mountain Agriculture', Troyan (Republic of Bulgaria), Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, 18, 3: 541–573.
49. Лукић М., Глишић И., Караклајић-Стајић Ж., Милошевић Н., Радичевић С., Марић С., Пешаковић М., **Ђорђевић М.** (2016): Новији резултати оплемењивања воћака у Институту за воћарство, Чачак. Зборник радова XXI саветовања о биотехнологији са међународним учешћем, Чачак (Република Србија), 21, 23: 223–231.

Предавање по позиву на скупу националног значаја штампано у изводу (М62)

50. Марић С., Радичевић С., Лукић М., Милошевић Н., Глишић И., **Ђорђевић М.** (2016): Савремени трендови у оплемењивању воћака. Књига апстраката V симпозијума Секције за оплемењивање организама Друштва генетичара Србије, Кладово (Република Србија), 115–116.

Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу (М64)

51. Церовић Р., Радичевић С., Ружић Ђ., **Кузмановић М.** (2004): Одређивање сортне композиције опрашивача за трешњу cv Чарна. Изводи радова 12. конгреса воћара Србије и Црне Горе, Златибор (Република Србија), 40.
52. Ружић Ђ., Лазић Т., **Кузмановић М.** (2004): Утицај различитих извора и концентрације угљеника на микропропагацију трешње (*Prunus avium* L.) cv Larins. Изводи радова 12. конгреса воћара Србије и Црне Горе, Златибор (Република Србија), 58.
53. **Кузмановић М.**, Радичевић С., Церовић Р. (2006): Испитивање програмне фазе оплодње код шљиве Чачанска лепотица. Изводи радова I симпозијума о шљиви Србије, Чачак (Република Србија), 64–65.
54. Радичевић С., Церовић Р., **Кузмановић М.**, Марић С. (2007): Испитивање фенофазе цветања и клијавости полена новијих сорти трешње. Уводни реферати и изводи радова I саветовања о иновацијама у воћарству и виноградарству, Београд (Република Србија), 76.
55. **Кузмановић М.**, Церовић Р., Радичевић С. (2007): Испитивање динамике раста поленових цевчица код сорте шљиве Чачанска лепотица. Програм и изводи саопштења XVII симпозијума Друштва за физиологију биљака Србије и Црне Горе, Бања Јунаковић (Република Србија), 58.
56. **Ђорђевић М.**, Церовић Р., Николић Д., Радичевић С. (2008): Специфичан раст поленових цевчица у плоднику сорте шљиве Чачанска лепотица (*Prunus domestica* L.). Програм и књига абстраката XIII конгреса воћара и виноградарства Србије, Нови Сад (Република Србија), 127.

57. Вујовић Т., Ружић Ђ., **Ђорђевић М.** (2008): Утицај имидазол фунгицида на мултипликацију *in vitro* слабо бујне подлоге за трешњу Gizela 6. Програм и књига абстраката XIII конгреса воћара и виноградара Србије, Нови Сад (Република Србија), 128.
58. Радичевић С., Церовић Р., **Ђорђевић М.**, Лукић М. (2010): Иницијално и финално заметање плодова сорти трешње у зависности од типа опрашивања. Зборник сажетака XV међународног научно-стручног савјетовања агронома Републике Српске о пољопривреди и храни – изазови 21. вијека, Требиње (Босна и Херцеговина), 99.
59. Милошевић Н., Милинковић В., Митровић М., Лукић М., Глишић И.С., **Ђорђевић М.** (2010): Биолошке особине новијих стоних сорти шљиве на подручју Западне Србије. Зборник сажетака XV међународног научно-стручног савјетовања агронома Републике Српске о пољопривреди и храни – изазови 21. вијека, Требиње (Босна и Херцеговина), 98.
60. Марић С., Лукић М., Радичевић С., Митровић М., Милошевић Н., Милинковић В., **Ђорђевић М.** (2010): Генетички ресурси воћака у Србији. Зборник абстраката Шестог научно-стручног симпозијума из селекције и семенарства Друштва селекционара и семенара Републике Србије, Вршац (Република Србија), 6.
61. **Ђорђевић М.**, Церовић Р., Радичевић С., Милошевић Н., Глишић И. (2011): Испитивање самооплодности сорте шљиве 'Позна плава'. Програм и књига извода радова II симпозијума о шљиви Србије са међународним учешћем, Чачак (Република Србија), 46–47.
62. Пауновић С., Церовић Р., Глишић И., **Ђорђевић М.**, Милошевић Н. (2011): Нове сорте и перспективни хибриди шљиве створени у Институту за воћарство – Чачак. Програм и књига извода радова II симпозијума о шљиви Србије са међународним учешћем, Чачак (Република Србија), 24–25.
63. Милошевић Н., Мратинић Е., Глишић И., **Ђорђевић М.**, Радичевић С., Лукић М. (2011): Прелиминарни резултати испитивања три нове сорте шљиве у условима Чачка. Програм и књига извода радова II симпозијума о шљиви Србије са међународним учешћем, Чачак (Република Србија), 34–35.
64. Глишић И., Церовић Р., Милошевић Н., **Ђорђевић М.**, Радичевић С. (2011): Карактеристике неких хибрида шљиве селекционисаних у Институту за воћарство – Чачак. Програм и књига извода радова II симпозијума о шљиви Србије са међународним учешћем, Чачак (Република Србија), 56–57.
65. Глишић И., Церовић Р., Милошевић Н., **Ђорђевић М.**, Радичевић С. (2011): Иницијално и финално заметање плодова неких хибрида шљиве у зависности од типа опрашивања. Зборник апстраката IV симпозијума Секције за оплемењивање организама Друштва генетичара Србије, Кладово (Република Србија), 90.
66. Радичевић С., Церовић Р., Николић Д., **Ђорђевић М.** (2012): Раст поленових цевчица у стубићу и плоднику интродукованих сорти трешње. Зборник радова и апстраката 14. конгреса воћара и виноградара Србије са међународним учешћем, Врњачка Бања (Република Србија), 140.
67. **Ђорђевић М.**, Cerović R., Radičević S., Milošević N., Glišić I. (2014): Initial and final fruit set in plum as affected by different types of pollination. Book of Summaries of the Seventeenth International Scientific Conference 'EcoMountain – 2014', Troyan (Republic of Bulgaria), 166.

68. Milošević N., Glišić I., **Dorđević M.** (2014): Pomological properties of some autochthonous plum genotypes in Serbia. Book of Summaries of the Seventeenth International Scientific Conference 'EcoMountain – 2014', Troyan (Republic of Bulgaria), 183.
69. Milošević N., Glišić I., Lukić M., **Dorđević M.** (2015): Productive traits of some German plum varieties in the first years after planting. Book of Abstracts of the 4th International Symposium and 20th Scientific – Professional Conference of Agronomist of Republic of Srpska, Bijeljina (Bosnia and Herzegovina), 113.
70. Марић С., Лукић М., Радичевић С., **Ђорђевић М.** (2016): Детерминација алелних конституција *ACSI* и *ACO1* гена код аутохтоних генотипова јабуке (*Malus × domestica* Borkh.). Књига апстраката V симпозијума Секције за оплемењивање организама Друштва генетичара Србије, Кладово (Република Србија), 136–137.
71. Milošević N., Glišić I., Lukić M., **Dorđević M.**, Karaklajić-Stajić Ž. (2016): Properties of some late season plum hybrids from Fruit Research Institute, Čačak. Programme and Book of Abstracts of International Symposium on Sustainable Fruit Production, Zagreb (Croatia), 18.
72. Лукић М., Марић С., Радичевић С., Милошевић Н., Глишић И., **Ђорђевић М.** (2016): Утицај опрашивача и агроеколошких услова на квантитативне параметре раста поленових цевчица и заметање плодова сорте јабуке Gala Must. Зборник апстраката 15. конгреса воћара и виноградара Србије са међународним учешћем, Крагујевац (Република Србија), 52–53.
73. Глишић И., Милатовић Д., Церовић Р., Радичевић С., **Ђорђевић М.**, Милошевић Н. (2016): Испитивање степена самооплодности перспективних генотипова шљиве (*Prunus domestica* L.) створених у Институту за воћарство, Чачак. Зборник апстраката 15. конгреса воћара и виноградара Србије са међународним учешћем, Крагујевац (Република Србија), 60–61.
74. Марић С., Радичевић С., Церовић Р., Милошевић Н., Момировић И., **Ђорђевић М.** (2016): Детерминација S-алелне конституције аутохтоних генотипова трешње (*Prunus avium* L.). Зборник апстраката 15. конгреса воћара и виноградара Србије са међународним учешћем, Крагујевац (Република Србија), 66–67.
75. Милошевић Н., Глишић И., Лукић М., **Ђорђевић М.** (2016): Испитивање неких сорти шљиве (*Prunus domestica* L.) у првим годинама после садње на подручју Чачка. Зборник апстраката 15. конгреса воћара и виноградара Србије са међународним учешћем, Крагујевац (Република Србија), 104–105.
76. Лепосавић А., **Ђорђевић М.**, Церовић Р., Кесеровић З., Радичевић С. (2016): Биологија оплођења високожбунасте боровнице сорте Bluescop. Зборник апстраката 15. конгреса воћара и виноградара Србије са међународним учешћем, Крагујевац (Република Србија), 182–183.

Одбрањена докторска дисертација (M70)

77. **Ђорђевић М.** (2016): Цитоембриолошки аспекти оплођења сорте шљиве „Позна плава” (*Prunus domestica* L.). Пољопривредни факултет Универзитета у Београду, 1–139.

Остали научноистраживачки резултати

[У складу са Законом о научноистраживачкој делатности РС („Службени гласник РС”, бр. 110/2005, 50/2006 – испр. 18/2010 и 112/2015) и Правилником о поступку и начину вредновања, и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача („Службени гласник РС”, бр. 38/2008)]

Одбрањен магистарски рад

78. **Кузмановић М.** (2008): Биологија оплођења сорте шљиве Чачанска лепотица (*Prunus domestica* L.). Пољопривредни факултет Универзитета у Београду, 1–78.

2.2. БИБЛИОГРАФИЈА САОПШТЕНИХ И ОБЈАВЉЕНИХ РАДОВА ПОСЛЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ НАУЧНИ САРАДНИК

Рад у врхунском међународном часопису (M21)

79. Glišić I., Milatović D., Cerović R., Radičević S., **Đorđević M.**, Milošević N. (2017): Examination of self-compatibility in promising plum (*Prunus domestica* L.) genotypes developed at the Fruit Research Institute, Čačak. *Scientia Horticulturae*, 224: 156–162. [IF (2017) – 1,760; област *Horticulture* – 8/36]
80. **Đorđević M.**, Cerović R., Radičević S., Glišić I., Milošević N., Marić S., Lukić M. (2019): Abnormalities in the ovule development of the European plum cultivar ‘Pozna Plava’ in the days following anthesis. *Scientia Horticulturae*, 252: 222–228. [IF (2019) – 2,769; област *Horticulture* – 5/36]
81. Cerović R., Fotirić Akšić M., **Đorđević M.**, Meland M. (2020): Functionality of embryo sacs in pear cultivars ‘Ingeborg’ and ‘Celina’ as related to fruit set under Nordic climate. *Plants*, 9, 12: 1716. [*Plants* IF (2020) – 3,935; област *Plant Sciences* – 8/36]
82. Cerović R., Fotirić Akšić M., **Đorđević M.**, Meland M. (2021): The effects of pollinizers on pollen tube growth and fruit set of European plum (*Prunus domestica* L.) in a Nordic climate. *Scientia Horticulturae*, 288: 110390. [IF (2020) – 3,672; област *Horticulture* – 4/37]

Рад у истакнутом међународном часопису (M22)

83. Radičević S., Cerović R., **Đorđević M.** (2018): Ovule senescence and unusual pollen tube growth in the ovary of sweet cherry as affected by pistilar genotype and temperature. *Spanish Journal of Agricultural Research*, 16, 4: e0704 [IF (2018) – 1,035; област *Agriculture, Multidisciplinary* – 28/57]
84. **Đorđević M.**, Cerović R., Radičević S., Nikolić D., Glišić I., Milošević N., Marić S., Lukić M. (2019): Pollen tube growth and embryo sac development in ‘Pozna Plava’ plum cultivar related to fruit set. *Erwerbs-Obstbau*, 61: 313–322. [IF (2019) – 1,044; област *Horticulture* – 20/36]

Рад у међународном часопису (M23)

85. **Đorđević M.**, Cerović R., Nikolić D., Radičević S., Glišić I., Milošević N. (2020): Using scanning electron microscopy to characterise plum (*Prunus domestica* L.)

genotypes. *Comptes Rendus de l'Academie Bulgare des Sciences*, 73, 10: 1390–1397. [IF (2020) – 0,378; област *Multidisciplinary Sciences* – 71/73]

Саопштење са међународног скупа штампано у целини (M33)

86. Marić S., Lukić M., Radičević S., Mitrović O., **Dorđević M.** (2016): Phenological and pomological traits of some indigenous apple genotypes from the *ex-situ* collection of Fruit Research Institute, Čačak (Republic of Serbia). Book of Proceedings of VII International Scientific Agriculture Symposium 'Agrosym 2016', Jahorina (Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina), 255–260.
87. Radičević S., Cerović R., Marić S., **Dorđević M.** (2016): Cherry breeding work at Fruit Research Institute – Čačak (Republic of Serbia). Book of Proceedings of VII International Scientific Agriculture Symposium 'Agrosym 2016', Jahorina (Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina), 472–478.
88. **Dorđević M.**, Paunović S.M., Milinković M., Cerović R., Nikolić D. (2019): Pollen *in vitro* germination, viability and morphology of black chokeberry cultivar 'Nero' (*Aronia melanocarpa* (Michx.) Elliot). Proceedings from the 14th Multinational Congress on Microscopy, Belgrade (Republic of Serbia), 491–493.
89. Radičević S., Marić S., Fotirić-Akšić M., Cerović R., **Dorđević M.**, Milošević N., Glišić I. (2019): The composition of pollenizers for sweet cherry (*Prunus avium* L.) cultivars released in the Republic of Serbia. Book of Proceedings of X International Scientific Agriculture Symposium 'Agrosym 2019', Jahorina (Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina), 205–210.
90. Marić S., Radičević S., Milošević N., Lukić M., **Dorđević M.** (2019): The polymorphism of *ACSI* and *ACO1* genes in some *Malus* species. Proceedings of III International Symposium on Horticultural Crop Wild Relatives, Plovdiv (Republic of Bulgaria), *Acta Horticulturae*, 1259: 13–18.
91. Milinković M., Paunović M.S., **Dorđević M.**, Tomić J., Karaklajić-Stajić Ž., Vranić D. (2019): Content of Cu, Zn, Co, Ni, Cr in soil and fruits of apple and plum. Book of Proceedings of X International Scientific Agriculture Symposium 'Agrosym 2019', Jahorina (Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina), 909–915.
92. Milošević N., Glišić I., Lukić M., Popović B., **Dorđević M.** (2019): Plum breeding in the Fruit Research Institute of Čačak, Serbia – results of the last 15 years. Proceedings of XI International Symposium on Plum and Prune Genetics, Breeding and Pomology, Freising-Weihenstephan and Hallbergomoos (Federal Republic of Germany), *Acta Horticulturae*, 1260: 29–34.
93. Glišić I.S., Milatović D., Cerović R., Radičević S., **Dorđević M.**, Milošević N. (2020): Examination of suitability of the cultivar 'Čačanska Lepotica' as a pollenizer for promising plum genotypes developed at FRI, Čačak (Serbia). Proceedings of IV Balkan Symposium on Fruit Growing, Istanbul (Republic of Turkey), *Acta Horticulturae*, 1289: 213–219.
94. **Dorđević M.**, Cerović R., Radičević S., Milošević N., Glišić I., Marić S., Lukić M. (2021): Occurrence of specific behaviour of growing pollen tubes in the ovary of the 'Pozna Plava' plum cultivar. Proceeding of II International Symposium on Fruit Culture along Silk Road Countries, Trebinje (Bosnia and Herzegovina), *Acta Horticulturae*, 1308: 7–12.

95. Lepasavić A., **Dorđević M.**, Cerović R., Radičević S., Vujović T., Đurović D. (2021): Fertilization biology of 'Reka' highbush blueberry. Proceeding of II International Symposium on Fruit Culture along Silk Road Countries, Trebinje (Bosnia and Herzegovina), *Acta Horticulturae*, 1308: 279–284.
96. Marić S., Radičević S., Lukić M., **Dorđević M.**, Mitrović O., Glišić I. (2021): Identification of *ACSI*, *ACOI* and *ETRI* alleles in some indigenous apple genotypes. Proceeding of II International Symposium on Fruit Culture along Silk Road Countries, Trebinje (Bosnia and Herzegovina), *Acta Horticulturae*, 1308: 19–25.
97. Radičević S., Marić S., Cerović R., **Dorđević M.** (2021): Identification of S-incompatibility breakdown in 'Karina' sweet cherry. Proceeding of II International Symposium on Fruit Culture along Silk Road Countries. Trebinje (Bosnia and Herzegovina), *Acta Horticulturae*, 1308: 53–60.
98. Milošević N., Glišić I., **Dorđević M.**, Radičević S., Jevremović D. (2021): An overview of plum breeding at Fruit Research Institute, Čačak, Zlatibor (Republic of Serbia), *Acta Horticulturae*, 1322: 7–13.

Саопштење са међународног скупа штампано у изводу (M34)

99. Radičević S., Cerović R., Marić S., **Dorđević M.** (2016): Cherry breeding work at Fruit Research Institute – Čačak (Republic of Serbia). Book of Abstracts of VII International Scientific Agriculture Symposium 'Agrosym 2016', Jahorina (Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina), 274.
100. Marić S., Lukić M., Radičević S., Mitrović O., **Dorđević M.** (2016): Phenological and pomological traits of some indigenous apple genotypes from the *ex-situ* collection of Fruit Research Institute, Čačak (Republic of Serbia). Book of Abstracts of VII International Scientific Agriculture Symposium 'Agrosym 2016', Jahorina (Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina), 275.
101. **Dorđević M.**, Cerović R., Radičević S., Milošević N., Glišić I., Marić S., Lukić M. (2017): Atypical pollen tubes growth in the ovary of the 'Pozna Plava' plum cultivar. Book of Abstracts of 2nd International Symposium of Fruit Culture along Silk Road Countries 'Fruits for the Future', Trebinje (Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina), 6.
102. Marić S., Radičević S., Lukić M., **Dorđević M.**, Glišić I. (2017): Identification of *ACSI*, *ACOI* and *ETRI* alleles in some indigenous apple genotypes. Book of Abstracts of 2nd International Symposium of Fruit Culture along Silk Road Countries 'Fruits for the Future', Trebinje (Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina), 8.
103. Radičević S., Marić S., Cerović R., **Dorđević M.** (2017): Investigation of S-incompatibility breakdown in 'Karina' sweet cherry. Book of Abstracts of 2nd International Symposium of Fruit Culture along Silk Road Countries 'Fruits for the Future', Trebinje (Bosnia and Herzegovina), 14.
104. Lepasavić A., **Dorđević M.**, Cerović R., Radičević S., Vujović T., Đurović D. (2017): Fertilization biology of 'Reka' highbush blueberry. Book of Abstracts of 2nd International Symposium of Fruit Culture along Silk Road Countries 'Fruits for the Future', Trebinje (Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina), 62.
105. Glišić I., Milatović D., Cerović R., Radičević S., **Dorđević M.**, Milošević N. (2018): Unusual growth of pollen tubes in the ovary of plum genotypes developed at Fruit Research Institute (Čačak, Serbia). Book of Abstracts of IX International Scientific

- Symposium 'Agrosym 2018', Jahorina (Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina), 176.
106. **Djordjević M.**, Cerovic R., Lepasovic A., Paunovic S.A., Vujovic T., Jevremovic D. (2019): Effect of Raspberry leaf blotch emaravirus on raspberry (*Rubus idaeus* L.) pollen performance *in vitro*. Book of Abstracts and Symposium Programme of 4th Balkan Symposium on Fruit Growing, Istanbul (Republic of Turkey), 51.
  107. Glisic I., Milatovic D., Cerovic R., Radicevic S., **Djordjevic M.**, Milosevic N. (2019): Examination of suitability of the cultivar 'Čačanska Lepotica' as a pollinizer for promising plum genotypes developed at FRI, Čačak (Serbia). Book of Abstracts and Symposium Programme of 4th Balkan Symposium on Fruit Growing, Istanbul (Republic of Turkey), 39.
  108. Lukic M., Maric S., Milosevic N., Radicevic S., **Djordjevic M.**, Glisic I. (2019): Initial and final fruit set in some apple cultivars depending on pollinizer. Book of Abstracts and Symposium Programme of 4th Balkan Symposium on Fruit Growing, Istanbul (Republic of Turkey), 25.
  109. **Dorđević M.**, Cerović R., Nikolić D., Radičević S., Glišić I., Milošević N. (2019): The SEM observation in four plum genotypes (*Prunus domestica* L.). Proceedings from the 14th Multinational Congress on Microscopy, Belgrade (Republic of Serbia), 162–163.
  110. Radičević S., Marić S., Fotirić-Akšić M., Cerović R., **Dorđević M.**, Milošević N., Glišić I. (2019): The composition of pollinizers for sweet cherry (*Prunus avium* L.) cultivars released in the Republic of Serbia. Book of Abstracts of X International Scientific Agriculture Symposium 'Agrosym 2019', Jahorina (Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina), 243.
  111. Milinković M., Paunović S.M., **Dorđević M.**, Tomić J., Karaklajić-Stajić Ž., Vranić D. (2019). Content of Cu, Zn, Co, Ni, Cr in soil and fruits of apple and plum. Book of Abstracts of X International Scientific Agriculture Symposium 'Agrosym 2019', Jahorina (Republic of Srpska, Bosnia and Herzegovina), 438.
  112. Radičević S., Marić S., Fotirić-Akšić M., Cerović R., **Dorđević M.**, Milošević N., Lukić M. (2019): The pollination scheme for national and introduced sweet cherry (*Prunus avium* L.) cultivars in growing regions of the Republic of Serbia. Book of Abstracts of 6th Congress of the Serbian Genetic Society, Vrnjačka Banja (Republic of Serbia), 272.
  113. Marić S., Radičević S., Milošević N., Fotirić-Akšić M., Cerović R., **Dorđević M.**, Glišić I. (2019): *S-RNase* allele identification and incompatibility group assignment in sweet cherry (*Prunus avium* L.) indigenous genotypes. Book of Abstracts of 6th Congress of the Serbian Genetic Society, Vrnjačka Banja (Republic of Serbia), 273.
  114. Milošević N., Glišić I., **Dorđević M.**, Radičević S., Jevremović D. (2021): An overview of plum breeding at Fruit Research Institute, Čačak. Programme and Book of Abstracts of XII International Symposium of Plum and Prune Genetics, Breeding and Pomology, Zlatibor (Republic of Serbia), 16.
  115. Meland M., Cerović R., **Dorđević M.**, Fotirić-Akšić M. (2021): Success rate of individual pollinizers to European plums. Programme and Book of Abstracts of XII International Symposium of Plum and Prune Genetics, Breeding and Pomology, Zlatibor (Republic of Serbia), 48.
  116. Glišić I., Milošević M., **Dorđević M.**, Radičević S., Marić S., Cerović R. (2021): Assessment of self-(in)compatibility in new plum (*Prunus domestica* L.) cultivars developed at Fruit Research Institute, Čačak. Programme and Book of Abstracts of XII

- International Symposium of Plum and Prune Genetics, Breeding and Pomology, Zlatibor (Republic of Serbia), 55.
117. **Đorđević M.**, Vujović T., Cerović R., Glišić I., Milošević N., Marić S., Radičević S. (2021): Reproductive ability of plum (*Prunus domestica* L.) pollen stored at low temperatures. Programme and Book of Abstracts of XII International Symposium of Plum and Prune Genetics, Breeding and Pomology, Zlatibor (Republic of Serbia), 56.
118. Cerović R., Fotirić-Akšić M., **Đorđević M.**, Meland M. (2021): Fuctionality of embryo sac and fruit set in plum cultivar ‘Čačanska Rana’. Programme and Book of Abstracts of XII International Symposium of Plum and Prune Genetics, Breeding and Pomology, Zlatibor (Republic of Serbia), 58.
119. **Đorđević M.**, Cerović R., Glišić I., Milošević N., Radičević S., Marić S., Lukić M. (2021): Self-(in)compatibility of plum cultivars released at Fruit Research Institute, Čačak (Republic of Serbia). Book of Abstracts of I International Symposium on Reproductive Biology of Fruit Tree Species, Montpellier (Franch Republic), on line, 68.

Рад у врхунском часопису националног значаја (M51)

120. Glišić I., Milošević N., Lukić M., Mitrović O., Popović B., **Đorđević M.** (2016): Phenological and pomological properties of new plum cultivars from Čačak intended for processing. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, 19, 3: 114–130.
121. Milošević N., Glišić I., Lukić M., **Đorđević M.**, Karaklajić-Stajiž Ž. (2016): Properties of some late season plum hybrids from Fruit Research Institute Čačak. Agriculturae Conspectus Scientificus, 81, 2: 65–70.
122. Leposavić A., **Đorđević M.**, Cerović R., Jevremović D., Radičević S., Đurović D. (2017): *In vitro* pollen germination of different highbush blueberry cultivars grown in Western Serbia. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, 20, 2: 267–274.
123. Glišić I., Milošević N., Karaklajić-Stajiž Ž., **Đorđević M.**, Lukić M. (2018): ‘Divna’ – new plum (*Prunus domestica* L.) cultivar developed at Fruit Research Institute, Čačak. Journal of Pomology, 52, 201 (1): 7–13.
124. **Đorđević M.**, Cerović R., Radičević S., Glišić I., Milošević N., Marić S., Lukić M. (2018): Occurrence of the incompatible pollen tubes in the style of plum cultivar ‘Pozna Plava’. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, 21, 5: 152–163.
125. Glišić I., Milatović D., Cerović R., Radičević S., **Đorđević M.**, Milošević N. (2019): Unusual growth of pollen tubes in the ovary of plum genotypes developed at Fruit Research Institute (Čačak, Serbia). Agriculture and Forestry, 65, 1: 57–64.
126. Marjanović T., Vujović T., **Đorđević M.**, Vranić D. (2019): Micropropagation of cherry rootstock Gisela 5. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, 21,1: 211–227.
127. Marić S., Radičević S., Milošević N., Popovska M., Malchev S., Glišić I., **Đorđević M.** (2020): An overview of self-incompatibility (*S*) genotypes of autochthonous sweet cherries grown in Balkan region. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, 23, 2: 168–181.
128. Glišić I., Cerović R., **Đorđević M.**, Radičević S., Milošević N., Marić S., Lukić M. (2020): Pollen tubes growth rate and initial fruit set in some plum (*Prunus domestica* L.) genotypes under different pollination modes. Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, 23, 3: 180–194.

Рад у истакнутом националном часопису (M52)

129. Глишић И.С., Милатовић Д., Милошевић Н., **Ђорђевић М.**, Лукић М. (2016): Биолошко-помолошке особине нових генотипова шљиве (*Prunus domestica* L.) из Института за воћарство, Чачак. Воћарство, 50, 195/196: 83–91.
130. Lukić M., Glišić I.S., Radičević S., Marić S., Milošević N., **Ђорђевић М.** (2019): Initial and final fruit set of introduced apple cultivars depending on pollenizer. Journal of Pomology, 53, 205/206: 19–27.
131. Milošević N., **Ђорђевић М.**, Glišić I., Karaklajić-Stajić Ž., Lukić M., Radičević S., Marić S. (2019): ‘Petra’ – new plum (*Prunus domestica* L.) cultivar from Fruit Research Institute, Čačak. Journal of Pomology, 53, 205/206: 29–36.
132. Radičević S., Marić S., Lukić M., Milošević N., Glišić I., **Ђорђевић М.** (2019): Fruit quality and yield of introduced late-ripening sweet cherry (*Prunus avium* L.) cultivars. Journal of Pomology, 53, 205/206: 37–44.
133. Marić S., Radičević S., Milošević N., Fotirić-Akšić M., Cerović R., Glišić I., **Ђорђевић М.** (2019): *S-RNase* allele identification and incompatibility group assignment in sweet cherry (*Prunus avium* L.) autochthonous genotypes. Journal of Pomology 53, 205/206: 45–52.

Предавање по позиву са скупа националног значаја штампано у изводу (M62)

134. Глишић И.С., Марић С., Радичевић С., Лукић М., Милошевић Н., **Ђорђевић М.** (2018): Оплењење воћака у Институту за воћарство, Чачак – достигнућа у последњих десет година. Зборник апстраката VI симпозијума Секције за оплењење организама Друштва генетичара Србије и IX симпозијума Друштва селекционара и семенара Републике Србије, Врњачка Бања (Република Србија), 122–123.

Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини (M63)

135. Милошевић Н., Глишић И.С., Лукић М., **Ђорђевић М.** (2017): Биолошко-помолошке особине аутохтоних сорти шљиве у агроколошким условима Чачка. Зборник радова XXII саветовања о биотехнологији, Чачак (Република Србија), 1: 273–280.
136. Милошевић Н., Глишић И.С., **Ђорђевић М.**, Лукић М. (2018): Помолошке и производне особине неких новијих сорти шљиве. Зборник радова XXIII саветовања о биотехнологији, Чачак (Република Србија), 1: 154–161.
137. Милошевић Н., Глишић И.С., **Ђорђевић М.**, Лукић М., Радичевић С. (2019): Испитивање неких сорти шљиве из Института за воћарство, Чачак на три локалитета у Републици Србији. Зборник радова XXIV саветовања о биотехнологији, Чачак (Република Србија), 2: 571–580.
138. Милошевић Н., Глишић И.С., **Ђорђевић М.**, Радичевић С., Лукић М. (2020): Биолошке особине и квалитет плода сорти шљиве створених у Институту за воћарство, Чачак погодних за прераду. Зборник радова XXV саветовања о биотехнологији, Чачак (Република Србија), 1: 231–239.

139. Милошевић Н., Глишић И.С., **Ђорђевић М.**, Радичевић С., Марић С. (2021): Испитивање сорти шљиве раног времена сазревања плода на подручју Чачка Зборник радова XXVI саветовања о биотехнологији, Чачак, (Република Србија), 1: 151–159.

Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу (M64)

140. Leposavić A., **Ђорђевић М.**, Cerović R., Jevremović D., Radičević S., Đurović D. (2017): *In vitro* pollen germination of different highbush blueberry cultivars grown in Western Serbia. Book of Summaries of the 20th Jubilee International Scientific Conference ‘EcoMountain –2017’ on theme ‘Ecological Issues of Mountain Agriculture’, Troyan (Republic of Bulgaria), 130.
141. Марић С., Радичевић С., Лукић М., **Ђорђевић М.** (2018): *ETRI*-алелне конституције аутохтоних генотипова јабуке. Зборник апстраката VI симпозијума Секције за оплемењивање организама Друштва генетичара Србије и IX симпозијума Друштва селекционара и семенара Републике Србије, Врњачка Бања (Република Србија), 136–137.
142. **Ђорђевић М.**, Cerović R., Radičević S., Glišić I., Milošević N., Marić S., Lukić M. (2018): Occurrence of the incompatible pollen tubes in the style of plum cultivar ‘Pozna Plava’. Book of Summaries of 21st International Scientific Conference ‘EcoMountain – 2018’, on theme ‘Ecological Issues of Mountain Agriculture’, Troyan (Republic of Bulgaria), 150–151.
143. Marjanović T., Vujović T., **Ђорђевић М.**, Vranić D. (2019): Micropropagation of cherry rootstock Gisela 5. Book of Summaries of 22nd International Scientific Conference ‘EcoMountain – 2019’ on theme: ‘Ecological Issues of Mountain Agriculture’, Troyan (Republic of Bulgaria), 122–123.
144. Marić S., Radičević S., Milošević N., Popovska M., Malchev S., Glišić I., **Ђорђевић М.** (2020): An overview of self-incompatibility (*S*) genotypes of autochthonous sweet cherries grown in Balkan region. Book of Summaries of 23rd International Scientific Conference ‘EcoMountain – 2020’, on theme ‘Ecological Issues of Mountain Agriculture’, Troyan (Republic of Bulgaria), 101–102.
145. Glišić I., Cerović R., **Ђорђевић М.**, Radičević S., Milošević N., Marić S., Lukić M. (2020): Pollen tubes growth rate and initial fruit set in some plum (*Prunus domestica* L.) genotypes under different pollination modes. Book of Summaries of 23rd International Scientific Conference ‘EcoMountain – 2020’, on theme ‘Ecological Issues of Mountain Agriculture’, Troyan (Republic of Bulgaria), 105–106.

Ново техничко решење (метода) примењено на националном нивоу (M82)

146. Радичевић С., Марић С., Фотирић-Акшић М., Церовић Р., **Ђорђевић М.**, Милошевић Н., Глишић И. (2018): Сортна композиција опрашивача за националне и интродуковане сорте трешње (*Prunus avium* L.) у воћарским рејонима Републике Србије. Верификовано Одлуком Матичног научног одбора за биотехнологију и пољопривреду Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС, на 19. редовној седници од 21. септембра 2018. године.

Призната сорта, раса или сој на националном нивоу (M98)

147. Огашановић Д., Милошевић Н., Ђорђевић М. (2018): Петра – нова сорта шљиве (*Prunus domestica* L.). Решење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС бр. 320-04-00840/2011-11 од 03. априла 2018. године.

III АНАЛИЗА РАДОВА

3.1. КРАТКА АНАЛИЗА РАДОВА ПУБЛИКОВАНИХ ДО ПОКРЕТАЊА ПОСТУПКА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ НАУЧНИ САРАДНИК

Научна активност др Милене Ђорђевић до покретања поступка за избор у звање научни сарадник је била усмерена на испитивање репродуктивних карактеристика коштичавих врста воћака, првенствено шљиве и трешње, са акцентом на анализи: фенологије цветања, интеракцијског односа између мушког гаметофита и женског спорофита/гаметофита током прогамне фазе оплођења, функционалности женског гаметофита у периоду цветања, ембриолошких процеса као и заметања плодова.

Познавање степена самооплодности воћака је посебно значајно, јер од тога у великој мери зависи композиција сорти у засадима воћака, па према томе и приноси по јединици површине. Значајан број радова др Милене Ђорђевић управо се односио на испитивања утицаја врсте опрашивања (само-, страно- и слободно) на ефикасност одвијања прогамне фазе оплођења код сорти и перспективних хибрида шљиве створених у Институту за воћарство (радови бр. **21, 35, 36, 42, 43, 53, 55, 61, 73**). Одбрањен магистарски рад и једним делом докторска дисертација (резултати бр. **77, 78**), такође се односе на анализу репродуктивних процеса код две домаће сорте шљиве. Добијени резултати су указали на неопходност присуства једног или више потенцијалних опрашивача у засадима испитиваних сорти ради добијања задовољавајућих приноса.

Део истраживачког рада кандидаткиње односио се и на утврђивање заступљености инкомпатибилних поленових цевчица у стубићу, абнормалности у расту поленових цевчица у плоднику, као и ефекат таквих појава на завршне кораке прогамне фазе оплођења код сорти шљиве (радови бр. **3, 9, 20, 24, 56**). Установљено је да процентуална заступљеност инкомпатибилних поленових цевчица као и оних са специфичним растом у ткиву плодника није имала већег утицаја на број поленових цевчица које су продрле у нуцелус семеног заметка.

Показатељ успешности прогамне фазе оплођења је и број иницијално и финално заметнутих плодова, на основу којих се перспективни хибриди могу сврстати у одређене групе самооплодности. Резултати приказани у радовима бр. **6, 12, 15, 19, 22, 27, 28, 38, 65** и **67** указују на закључак да је највећи број заметнутих плодова добијен у варијанти страног опрашивања.

Значајан број радова се односио на испитивање репродуктивних карактеристика код трешње и вишње. Анализа виталности полена трешње као и његова морфологија указала је на постојање сортне специфичности за анализиране параметре (рад бр. **8**). Код интродукованих, као и сорти трешње створених у Институту за воћарство, Чачак на основу вишегодишњег временског преклапања током фенофазе пуног цветања, као и на основу до сада познатих података о припадности ових сорти појединим групама инкомпатибилности, изнете су могућности за њихово гајење у вишесортним засадима (радови **4, 7, 18, 23, 25, 29, 37, 44, 46, 54, 74**). Анализа раста поленових цевчица у

варијантама страно- и слободног опрашивања (радови **2, 51, 66**), као и утврђивање броја заметнутих плодова (радови **17, 34, 58**) код интродукованих сорти трешње, је битан показатељ њихове адаптираности агроеколошким условима Републике Србије. Утврђено је да је функционално стање ембрионских кесица код појединих сорти трешње, у обрнутој пропорционалности са бројем ембрионских кесица са ембрионом (рад бр. **40**).

Анализа агроеколошких услова, првенствено температурних, током фенофазе цветања, показала је њихов значајан утицај на ток прогамне фазе оплођења код интродукованих сорти јабуке (рад **72**) и високожбунасте боровнице (рад **76**). Код јабуке је потврђена неопходност присуства компатибилног опрашивача, док су код анализираних сорти боровнице резултати указали да се поред мешовитих, иста може гајити и у моносортним засадима. Сарадња са колегама из Универзитета у Бристолу на испитивању ефикасности оплођења и заметања плодова у оквиру диплоидних и триплоидних врста рода *Sorbus*, довела је до закључка да су односи оплођења између врста овог рода веома комплексни, и да представљају базу за сложене путеве хибридизације у природним условима, а тиме и генетички диверзитет у оквиру рода *Sorbus* (рад бр. **1**). У сарадњи са колегама из Иновационог центра Технолошко-металушког факултета Универзитета у Београду, Института за кукуруз „Земун Поље” и Пољопривредног факултета Универзитета у Београду, испитивана је клијавост полена *in vitro* и раст поленових цевчица *in vivo* мушких родитељских линија у комбинацијама опрашивања родитељских парова код четири хибрида кукуруза (рад бр. **10**).

У публикацији бр. **31**, као и у радовима бр. **48** и **49** приказани су резултати вишегодишњег оплемењивачког рада на стварању сорти побољшаних биолошких и производних особина, као и перспективе примене најновијих знања и метода у оплемењивању континенталних врста воћака у Институту за воћарство, Чачак.

У радовима бр. **30, 59, 62, 64** и **71** приказани су резултати оплемењивачког рада на шљиви, почев од признатих сорти, преко сорти кандидата које се налазе у поступку признавања, до перспективних хибрида чије се биолошке и производне особине детаљно проучавају, док су у раду бр. **5** приказани резултати испитивања биолошких особина перспективних селекција јабуке и вишње добијених планском хибридизацијом у Институту за воћарство, Чачак, као и две аутохтоне сорте крушке. Биолошке особине интродукованих сорти јабуке и шљиве гајених на подручју западне Србије приказане су у раду бр. **33**, односно у радовима бр. **63, 69** и **75**, по редоследу.

Генетички ресурси јабуке, шљиве, вишње и ораха на простору Републике Србије су богати и полиморфни, а чине их аутохтоне сорте, природне популације и њихови дивљи сродници. У радовима бр. **14, 26** и **60** су представљени најновији подаци о *ex-situ* колекцијама институција које су укључене у очување генетичких ресурса воћака Републике Србије, док је анализа тренутног стања производње јабучастих, коштичавих и јагодастих врста воћака у Републици Србији приказана у раду бр. **50**. Присуство аутохтоних генотипова шљиве у комерцијалним засадима један је од ограничавајућих чинилаца њене рентабилне производње. Међутим, због толерантности на сушу и мраз, као и високог квалитета плода, аутохтони материјал представља изванредну генетичку основу за даљи оплемењивачки рад (радови бр. **39** и **68**). Резултати испитивања алелног полиморфизма *ACSI* и *ACO1* гена код 48 аутохтоних генотипова у колекционој засади јабуке Института за воћарство, Чачак приказани су у раду бр. **70**. Анализа фенолошких и помолошких особина клонова јабуке и интродукованих сорти шљиве је показала да због бројних позитивних особина, исти имају перспективу гајења у нашим

агроеколошким условима, али је потребно наставити њихово проучавање у периоду пуне родности.

Родност различитих врста воћака је полигенски детерминисана особина, која је под значајним утицајем еколошких чинилаца, као и примењених агротехничких мера. У раду бр. **45** су приказани прелиминарни резултати утицаја биолошког препарата Storaïd на степен оштећења генеративних органа седам сорти шљиве и четири сорте брескве.

Један од ефикасних и економски све више исплативијих начина за брзо умножавање новостворених вегетативних подлога рода *Prunus*, а тиме и њихово увођење у производњу је микропропагација *in vitro*. Резултати испитивања утицаја имидазол фунгицида самостално или у комбинацији са N6-бензил-аминопурином на мултипликацију слабо бујних подлога за крушку и трешњу, приказани су у радовима бр. **11**, **16**, **32** и **57**. Позитиван утицај мањих доза јасмонске киселине на оживљавање слабо бујних подлога крушке и трешње приказан је у раду бр. **13**. Како је исхрана биљака у *in vitro* системима хетеротрофна, угљени хидрати се сматрају једним од есенцијалних фактора за раст. У радовима бр. **41**, **47** и **52** приказан је утицај различитих концентрација сахарозе, фруктозе и хексахидроксилног алкохола сорбитола на мултипликацију подлога за крушку и трешњу.

3.2. АНАЛИЗА РАДОВА КОЈИ СЕ УЗИМАЈУ У ОБЗИР ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ ВИШИ НАУЧНИ САРАДНИК

После избора у звање научни сарадник, истраживања др Милене Ђорђевић су највећим делом усмерена ка испитивању репродуктивних карактеристика код коштичавих врста воћака (шљива, трешња), кроз анализу функционалног стања мушког и женског гаметофита као и интеракцијских односа између мушког гаметофита и женског спорофита током трајања фенофазе цветања.

Програми оплемењивања често захтевају неопходност дужег чувања полена, било да постоји асинхроно цветање родитељских парова или се ради о постојању временске или географске удаљености. У раду бр. **117** приказани су резултати анализе виталности полена *in vitro* и *in vivo* након годину дана чувања на +4 °C и температурама испод нуле (-20 °C, -80 °C и -196 °C) код сорти шљиве ‘Чачанска лепотица’, ‘Валерија’ и ‘Ваљевка’. Резултати анализе морфолошких карактеристика полена сорти шљиве насталих из два оплемењивачка програма коришћењем скенирајућег електронског микроскопа (SEM) приказани су у радовима бр. **85** и **109**, при чему је утврђено да је свака сорта испојила специфичност која се, заједно са другим морфолошким особинама, може користити за опис и карактеризацију.

Резултати вишедеценијског оплемењивачког рада на стварању нових сорти европске шљиве (*Prunus domestica* L.) у Институту за воћарство, Чачак се огледају у до сада признатих 18 сорти. Познавање степена самооплодности је од великог значаја, првенствено због композиције сорти у будућим комерцијалним засадима шљиве али и њиховог коришћења као генетичког материјала у оплемењивачким програмима. Коришћењем флуорохромне боје анилин плаво, током двогодишњег периода анализирана је самооплодност три новопринате сорте шљиве (‘Петра’, ‘Дивна’ и ‘Лана’), и утврђено је да је сорта ‘Лана’ самобесплодна, док су ‘Петра’ и ‘Дивна’ самооплодне (рад бр. **116**). Применом исте методе бојења током трогодишњег периода анализиран је степен самооплодности пет перспективних хибрида и једне сорте шљиве (38/62/70, IV/63/81, 32/21/87, 34/41/87, 22/17/87, ‘Нада’). Резултати испитивања раста

поленових цевчица у тучку су показали постојање утицаја генотипа, климатских фактора (температуре), као и њихових међусобних интеракција на испитиване квантитативне параметре раста Polenovih цевчица. На основу анализе раста Polenovih цевчица у стубићу и плоднику хибрид 32/21/87 и сорта 'Нада' су класификовани као делимично самооплодни, док су хибриди 38/62/70, IV/63/81, 34/41/87 и 22/17/87 самооплодни (рад бр. 79). У циљу избора адекватног опрашивача за делимично самооплодне генотипове настављено је њихово двогодишње испитивање у варијанти страноопрашивања поленом сорте 'Чачанска лепотица', при чему је утврђено да ова сорта представља задовољавајућег опрашивача за хибриде IV/63/81 и 32/21/87, и доброг опрашивача за хибриде 38/62/70, 34/41/87, 22/17/87 и сорту 'Нада' (радови бр. 93 и 107). Резултати проучавања усмерени у правцу изналажења погодних опрашивача за сорту 'Позна плава' у циљу давања препоруке приликом подизања засада и добијања редовних и високих приноса приказани су у раду бр. 84. Утврђено је да је 'Позна плава' самооплодна сорта, али да бољу родност постиже у условима страноопрашивања, при чему се сорте 'Чачанска најбоља', 'Hanita' и 'Presenta' препоручују као њени опрашивачи. У оквиру истог рада се наглашава да ова сорта има кратак ефективни период полинације, што објашњава њену ниску родност у условима слободног опрашивања. У радовима бр. 82 и 115 приказани су резултати испитивања програмне фазе оплођења током двогодишњег периода код четири сорте европске шљиве ('Mallard', 'Edda', 'Jubileum' и 'Reeves') у Njøs Fruit&Berry Center, западна Норвешка. За опрашивање је коришћен полен сорти 'Rivers Early Prolific', 'Mallard', 'Edda', 'Victoria', 'Opal', 'Jubileum', 'Reine Claude Souffriau', 'Чачанска лепотица' и 'Valor'. Сорте 'Victoria', 'Opal' и 'Чачанска лепотица' су се показале као добри опрашивачи за 'Jubileum', док су за 'Reeves' то биле 'Reine Claude Souffriau' и 'Valor'. Сорта 'Чачанска лепотица' је најбољи опрашивач за сорту 'Edda', док се сорте 'Opal' и 'Rivers Early Prolific' могу сматрати добрим опрашивачима за сорту 'Mallard'.

Појава гаметофитне инкомпатибилности у стубићу се манифестује заустављањем раста Polenovih цевчица и формирањем карактеристичних задебљања на њиховим врховима, која интензивно флуоресцирају под UV светлом, услед акумулације велике количине калозе. Појава инкомпатибилних Polenovih цевчица у стубићу шљиве 'Позна плава' и њихова процентуална заступљеност у три варијанте опрашивања (страно-, само- и слободно) приказана је у радовима бр. 124 и 142, док су резултати проучавања појаве специфичног раста Polenovih цевчица у одређеним регионима плодника и њихове повезаности са продором Polenovih цевчица у нуцелус семеног заметка у истим варијантама опрашивања код сорте шљиве 'Позна плава' и перспективних генотипова шљиве створених у Институту за воћарство, Чачак приказани у радовима бр. 94, 101, 105 и 125.

Појава аномалија у грађи и структури ембрионске кесице један је од фактора који може да умањи успешност оплођења. У раду бр. 80 приказана је појава абнормалности у грађи ембрионске кесице примарних семених заметака код сорте шљиве 'Позна плава', у првих десет дана трајања подфазе пуног цветања. У највећем проценту уочене абнормалности односиле су се на појаву дегенерације неких од елемената или целог јајног апарата. Процент уочених дефектних примарних семених заметака је растао у данима након пуног цветања и њихова заступљеност имала је утицаја на број функционалних овула, што је даље имало директан утицај на број оних које ће бити оплођене. Анализа функционалног стања ембрионске кесице код сорте 'Чачанска рана' у току првих десет дана фенофазе пуног цветања указала је да је то један од фактора који може бити одговоран за нередовне приносе код ове сорте (рад бр. 118).

Показатељ успешности оплођења је и број иницијално и финално приметних плодова. У радовима бр. **128** и **145** приказани су резултати испитивања иницијалног земања плодова код пет перспективних хибрида и једне сорте шљиве, док су у раду бр. **119** приказани двогодишњи резултати испитивања иницијалног и финалног земања плодова након самоопрашивања, код 15 сорти шљива створених у Институту за воћарство. Утврђено је да су сорте ‘Чачанска лепотица’, ‘Чачанска родна’, ‘Ваљевка’, ‘Валерија’, ‘Милдора’, ‘Боранка’, ‘Крина’, ‘Златка’ и ‘Позна плава’ самооплодне. Делимично самооплодне су ‘Јелица’, ‘Тимочанка’ и ‘Нада’ а самобесплодне сорте су ‘Чачанска рана’, ‘Чачанска најбоља’ и ‘Чачански шећер’.

Посебан сегмент у истраживачким активностима др Милене Ђорђевић представља анализа репродуктивних параметара код трешње комбиновањем савремених метода молекуларне биологије и методе бојења флуорохромним бојама. Примена ових метода резултовала је утврђивањем најпогоднијег опрашивача за националне сорте трешње – ‘Асенова рана’, ‘Чарна’ и ‘Џанетова’ и формирањем полинационе шеме за 28 комерцијално значајних домаћих и интродукованих сорти трешње (‘Асенова рана’, ‘Bigarreau de Schrecken’, ‘Bigarreau Jaboulay’, ‘Burlat’, ‘Napoleon’, ‘Bing’, ‘Џанетова’, ‘Colney’, ‘Чарна’, ‘Ferrovia’, ‘Drogans Gelbe Knorpelkirshe’, ‘Emperor Francis’, ‘Germersdorfer’, ‘Hedelfinger’, ‘Јунска рана’, ‘Karina’, ‘Kordia’, ‘Lambert’, ‘Lapins’, ‘Merchant’, ‘Regina’, ‘Souvenir’, ‘Stark Hardy Giant’, ‘Stella’, ‘Summer Sun’, ‘Summit’, ‘Sunburst’ и ‘Van’) (радови бр. **89**, **110** и **112**). Овакав приступ у решавању сордне композиције опрашивача за трешњу, укључујући при томе и вишегодишња фенолошка праћења у значајним производним рејонима у Републици Србији, довео је до реализације техничког решења примењеног на националном нивоу (резултат бр. **146**).

Применом ланчане реакције полимеразе (PCR-метода), одређена је S-алелна конституција и испитана је самооплодност сорте ‘Karina’, као и сорти ‘Germersdorfer 1’ и ‘Lambert’, које су коришћене као њени опрашивачи (радови бр. **97** и **103**). У радовима бр. **113** и **133** су представљени резултати детерминације S-генотипа и групе инкомпатибилности код 15 аутохтоних генотипова трешње са подручја западне Србије и Гроцке. S-генотипизацијом су утврђене алелне конституције, на основу којих су аутохтони генотипови сврстани у седам група инкомпатибилности (III, IV, VI, X, XIV, XVI и XXII). Анализом аутохтоног материјала трешње на подручју Балкана [Република Србија (15 генотипова), Република Северна Македонија (8 генотипова), Република Бугарска (2 генотипа)] утврђена је S-алелна конституција генотипова и установљен је најфреквентнији S-алел. На основу добијених резултата испитивани генотипови су сврстани у девет инкомпатибилних група (радови бр. **127** и **144**). У раду бр. **83** приказани су резултати појаве дегенерација овула код четири сорте трешње (‘Karina’, ‘Kordia’, ‘Regina’ и ‘Summit’) у неопрашеној (емаскулираној), опрашеној (емаскулираној) и у варијанти слободног опрашивања. Појава дегенеративних процеса у овули показала је постојање јаке генотипске зависности у свим испитиваним варијантама, при чему је највише била изражена код сорти ‘Kordia’ и ‘Regina’.

Одређен број радова др Милене Ђорђевић се односи на испитивање репродуктивних параметара код појединих сорти јабучастих и јагодастих врста воћака. Да би се повећала успешност опрашивача, неопходно је познавање утицаја и улоге женског гаметофита на ток прогамне фазе оплођења. С тим у вези, током двогодишњег периода анализирано је функционално стање ембрионске кесице у првих дванаест дана пуног цветања код диплоидне (‘Celina’) и триплоидне сорте (‘Ingeborg’) крушке у климатским условима западне Норвешке (рад бр. **81**). Добијени резултати су показали ниску варијабилност квалитативних и квантитативних особина у развоју ембрионских

кесица, као и да је цветање и заметање плодова у идентичним агроеколошким условима, показало постојање сортне зависности. Резултати испитивања фенофазе цветања, клијавости полена као и иницијалног и финалног заметања плодова код четири интродуковане сорте јабуке [‘Gala Must’ (S_2S_5), ‘Red Elstar’ (S_3S_5), ‘Rajka’ (S_5S_7) и ‘Topaz’ (S_2S_5)] представљени су у радовима бр. **108** и **130**, у којима је утврђен висок проценат клијавости полена анализираних сорти као и погодност одређених варијанти опрашивања за добијање високог процента заметнутих плодова. Клијавост полена *in vitro* код пет сорти високожбунасте боровнице (‘Bluecrop’, ‘Duke’, ‘Nui’, ‘Reka’ и ‘Ozarkblue’) гајених на подручју западне Србије приказана је у радовима бр. **122** и **140**. Резултати указују на испољавање сортне специфичности за испитивани параметар, при чему утврђене ниске вредности клијавости полена код сорте ‘Nui’ указују на ниску адаптабилност на агроеколошке услове локалитета где је експеримент изведен. Испитивања параметара раста поленових цевчица код сорте високожбунасте боровнице ‘Reka’ у три варијанте опрашивања (страно-, само- и слободно), указала су да ова сорта иако се гаји у вишесортним засадима, такође се може гајити и у моносортним засадима (радови бр. **95** и **104**). Код две сорте малине ‘Meeker’ и ‘Willamette’ са здравих и заражених биљака [утврђено присуство *Raspberry leaf blotch emaravirus* (RLBV) вируса] испитана је виталност полена. Код здравих биљака, добијена је линеарна крива раста клијалих поленових зрна са дужим временом инкубације, док је тенденција раста клијалих поленових зрна са заражених биљака, била обрнуто пропорционална (рад бр. **106**). Резултати испитивања виталности полена коришћењем различитих метода бојења, као и морфометријаска анализа полена црне рибизле сорте ‘Nero’ приказани су у раду бр. **88**.

Посебан сегмент научноистраживачког рада др Милене Ђорђевић се односи на истраживања у области оплемењивања коштичавих врста воћака. Неки од циљева оплемењивања шљиве у Институту за воћарство, Чачак, се односе на стварање самооплодних сорти квалитетног плода са високом и редовном родношћу, веома раног до раног или позног до веома позног времена сазревања, отпорних или толерантних на вирус шарке шљиве (*Plum pox virus*). У Институту за воћарство, Чачак до сада је створено 18 сорти шљиве. Неке од њих: ‘Чачанска лепотица’, ‘Чачанска најбоља’, ‘Чачанска рана’ и ‘Чачанска родна’ су преовлађујуће у сортименту шљиве, како у Србији тако и у многим европским земљама. У последњих осам година признате су четири сорте: 2012. године – ‘Нада’ (‘Stanley’ × ‘Scoldus’); 2018. године – ‘Дивна’ (‘Stanley’ × ‘Чачанска рана’) и ‘Петра’ (‘Stanley’ × ‘Opal’) (резултат бр. **147**), и 2020. године сорта ‘Лана’ (‘California Blue’ × ‘Ruth Gerstetter’). Најзначајнији новији циљеви оплемењивања шљиве приказани су у радовима бр. **92**, **98** и **114**. Резултати испитивања фенолошких и помолошких особина, бујности и родности пет новијих генотипова шљиве (38/62/70, 32/21/87, 34/41/87, 22/17/87, IV/63/81) и сорте ‘Нада’ приказани су у раду бр. **129**. Резултати испитивања биолошких и производних особина четири перспективна хибрида шљиве позног времена зрења и стандарне сорте ‘Stanley’ приказани су у раду бр. **121**. Испитивањима фенолошких и помолошких особина новијих сорти шљиве ‘Петра’, ‘Нада’, ‘Крина’, ‘Милдора’ и ‘Златка’ утврђено је да свака сорта поседује низ позитивних карактеристика (самооплодност, веома рано или позно време зрења, крупноћа плода, квалитетан мезокарп, висока родност, толерантност на вирус шарке шљиве), што указује да би у будућем периоду ове сорте могле да заузму значајно место у комерцијалним засадима, а такође и у оплемењивачким програмима, као родитељске сорте (радови бр. **120**, **123**, **131**, **137** и **138**).

Испитивања биолошких и производних особина две домаће ('Боранка' и 'Чачанска рана') и три интродуковане сорте шљиве ('Opal', 'Katinka' и 'Tegera') приказана су у раду бр. **139**. У раду бр. **136** представљени су резултати испитивања најзначајнијих помолошких и производних особина шест интродукованих сорти шљиве 'Hanita', 'Jojo', 'Jubileum', 'Presenta', 'Tegera' и 'Valor', на основу којих је закључено да ове сорте уз адекватну технологију гајења могу представљати основу за унапређење производње шљиве у Србији. Колекционисање и испитивање аутохтоних сорти шљиве има значаја не само због њиховог укључивања као родитеља у оплемењивачке програме, већ и због могућег издвајања генотипова који би били од значаја за гајење. Двогодишња проучавања биолошко-помолошких особина осам аутохтоних генотипова шљиве ('Белошљива Љубић', 'Бугарка', 'Церовачки пискавац', 'Црношљива', 'Црвена ранка', 'Драгачевка', 'Папрачанка' и 'Петровача') указала су на потребу даље евалуације са циљом одабира најбољих који су носиоци позитивних особина које су од значаја за оплемењивачке програме (рад бр. **135**). Резултати испитивања помолошких и производних особина четири интродуковане сорте трешње ('Karina', 'Kordia', 'Regina' и 'Summit') приказани су у раду бр. **132**. Код анализираних особина испољене су сортне специфичности, које су донекле биле модификоване утицајима фактора спољашње средине, што даје препоруку овим сортама за комерцијално гајење у Републици Србији.

Испитивања аутохтоних генотипова јабуке имају за циљ евалуацију, издвајање и потенцијално укључивање у оплемењивачке програме генотипова са позитивним особинама. У радовима бр. **86** и **100** приказани су резултати испитивања главних биолошких особина (фенофаза цветања, стадијум зрелости, помолошка својства као и осетљивост на болести) пет аутохтоних генотипова јабуке ('Бошњанка сејанац', 'Јевтовић Милутин', 'Јусуф Бећовић', 'Тип 3' и 'Ваљника'). У радовима бр. **87**, **99** и **134** приказани су резултати оплемењивачког рада у Институту за воћарство, Чачак у последњих петнаест година са прегледом карактеристика сорти крушке, шљиве и вишње, и нагласком на неопходност коришћења аутохтоних генотипова добрих биолошко-помолошких особина у тим програмима. Један део радова односи се на испитивање алелног полиморфизма гена укључених у биосинтезу (*ACS1* и *ACO1* гени) и перцепцију (*ETRI* ген) етилена код шест аутохтоних генотипова јабуке ['Јевтовић Милутин', 'Летња црвена из Гроцке', 'Овчији нос', 'Šimun Viparoš Struga', 'Тип 4 (Сирогојно)' и 'Зеленика'] из *ex-situ* колекције Института за воћарство, Чачак (радови бр. **96** и **102**). Добијени резултати имају значаја у процени аутохтоног материјала, чиме се пружа већи избор потенцијалних генотипова јабуке који би се користили као родитељи у стварању сорти са ниским садржајем етилена са дугим роком складиштења. У раду бр. **90** приказани су резултати идентификације *ACS1* и *ACO1* гена код девет врста рода *Malus* [*Malus* × *atrosanguinea* (Spaeth) Schneid., *Malus floribunda* Siebold ex Van Houtte, *Malus hupehensis* (Pamp.) Rehder, *Malus* × *micromalus* Makino, *Malus niedzwetzkyana* Dieck, *Malus prunifolia* (Willd.) Borkh. var. *microcarpa*, *Malus prunifolia* (Willd.) Borkh. var. *xanthocarpa*, *Malus sargentii* Rehder and *Malus sieboldii* (Regel) Rehder.], док су резултати испитивања алелног полиморфизма *ETRI* гена аутохтоних генотипова јабуке приказани у раду бр. **141**.

У биљкама, неки метали играју важну улогу као компоненте микронутријената, значајне за раст у ниским концентрацијама. Ако су присутни у концентрацијама већим него што је потребно, могу бити фитотоксични и изазивати контаминацију плодова. У радовима бр. **91** и **111** приказани су резултати укупног садржаја Cu, Zn, Co, Cr у земљиштима под јабуком и шљивом као и њихов садржај у плодовима. Праћење садржаја метала у земљишту и плодовима је значајно у одрживом коришћењу земљишта и у здравственој исправности хране. Протокол за микропропагацију подлоге

за трешњу Gisela 5 приказан је у радовима **126** и **143**. Добијени резултати су показали потпуну оправданост примене микропропагације за брзо и ефикасно умножавање здравог садног материјала, чиме се обезбеђује доступност биљака током целе године.

3.3. ИЗБОР ПЕТ НАЈЗНАЧАЈНИЈИХ НАУЧНИХ ОСТВАРЕЊА

У складу са Прилогом 1 (Елементи за квалитативну оцену научног доприноса кандидата) самосталних чланова Правилника о стицање истраживачких и научних звања („Службени гласник РС” 159/20), као пет најзначајнијих научних остварења др Милене Ђорђевић, могу се издвојити:

1. Ђорђевић М., Cerović R., Radičević S., Nikolić D., Glišić I., Milošević N., Marić S., Lukić M. (2019): **Pollen tube growth and embryo sac development in ‘Pozna Plava’ plum cultivar related to fruit set.** Erwerbs-Obstbau, 61: 313–322. (редни бр. **84**)

Сорта шљиве ‘Позна плава’ (‘Чачанска најбоља’ × ‘Чачанска најбоља’) је једна од новијих сорти шљиве створених у последњих петнаест година у Институту за воћарство, Чачак (призната 2008. године). Ову сорту карактерише позно време цветања, касно време зрења и изузетно дуг период бербе, у интервалу од 26. августа до 26. септембра. Такође, оно што издваја ову сорту од осталих је квалитет плода који се огледа у високим вредностима растворљивих сувих материја, укупних шећера и сахарозе. Насупрот овим позитивним особинама, код ове сорте је уочена слаба и по годинама флукутирајућа родност. У овом раду испитани су квалитативни и квантитативни параметри раста поленових цевчица у три варијанте опрашивања, као и функционално стање ембрионове кесице у првих десет дана од почетка пуног цветања, када се и очекује да поленова цевчица стигне до плодника. Коришћене су три варијанте опрашивања: страноопрашивање (‘Чачанска најбоља’, ‘Presenta’, ‘Hanita’), самоопрашивање и слободно опрашивање. Раст поленових цевчица у стубићу анализиран је 3., 6. и 10. дана од момента пуног цветања, док су за ембриолошка испитивања плодници анализирани сваки други дан од почетка пуног цветања, закључно са десетим даном. Највећи просечан број поленових цевчица у стубићу и плоднику у трогодишњем периоду утврђен је у варијантама страноопрашивања, на првом месту са сортом ‘Hanita’, док ја најмањи број утврђен у варијанти слободног опрашивања. У комбинацији са сортом ‘Hanita’ је утврђена и најбоља динамика раста поленових цевчица, док је најмањи продор поленових цевчица у нуцелус семеног заметка утврђен у варијанти слободног опрашивања. Анализа функционалног стања ембрионових кесица у неопрашеној и варијанти слободног опрашивања, показала је да се оне у време пуног цветања налазе, у највећем проценту, у раном осмоједарном стадијуму. У неопрашеној варијанти, петоједарни стадијум ембрионове кесице, када је она способна да прими сперматична једра, је утврђен на почетку пуног цветања па до осмог дана након тога. Са варијантом страноопрашивања утврђен је и највећи број иницијално и финално приметних плодова, док су најмање вредности биле у варијанти слободног опрашивања. Узимајући у обзир анализирани квантитативне параметре раста поленових цевчица као и функционално стање ембрионове кесице, утврђено је да сорту ‘Позна плава’ карактерише екстремно кратак ефективни полинациони период, што наводи на потребу правилног одабира два до три опрашивача, чиме ће бити омогућен стабилан и редован принос ове сорте.

2. Ђорђевић М., Cerović R., Radičević S., Glišić I., Milošević N., Marić S., Lukić M. (2019): **Abnormalities in the ovule development of the European plum cultivar ‘Pozna Plava’ in the days following anthesis.** Scientia Horticulturae, 252: 222–228. (редни бр. **80**)

Појава абнормалности у грађи и структури ембрионске кесице (ЕК) је један од фактора који утиче на број функционалних ЕК, односно на оплођење и број приметних плодова. У овом раду, током двогодишњег периода код сорте шљиве ‘Позна плава’, испитана је и анализирана појава абнормалности у грађи ЕК у првих десет дана од почетка пуног цветања у две варијанте: слободно опрашивање и неопрашена (контролна). Под абнормалностима у грађи ЕК се подразумевао: неправилан распоред једара унутар ЕК, поремећај поларизације у 8-једарној ЕК, појава дегенерације појединих елемената или целог јајног апарата, дегенерација целе ЕК као и дегенеративне промене које су захватиле ћелије нуцелуса. У варијанти слободног опрашивања уочене абнормалности у највећем проценту су се односиле на умерену српасту зону цитоплазме јајне ћелије, већи број једара неравномерно распоређених у ЕК и непотпуну конфигурацију, где је најчешће недостајао неки од елемената ЕК. Највећи број дегенеративних промена уочен је у елементима јајног апарата. У неопрашеној варијанти, уочене абнормалности у грађи ЕК су се односиле, у највећем проценту, на дегенерацију елемената јајног апарата, а у каснијим данима и на дегенерацију целе ЕК. Добијен је висок коефицијент позитивне корелације између појаве дегенеративних процеса у елементима јајног апарата са данима након пуног цветања. Насупрот резултатима ових цитолошких испитивања, бојењем неопрашених овула са флуорохромном бојом анилин-плаво нису уочени знаци њихове дегенерације (није било флуоресценције), чак ни у халазном делу, месту где се уочавају почетни стадијуми њихове дегенерације. Неподударане резултата ове две методе се објашњава у непостојању довољног прага у семеном заметку да би се испољила појава флуоресценције.

3. Đorđević M., Cerović R., Nikolić D., Radičević S., Glišić I., Milošević N. (2020): **Using scanning electron microscopy to characterise plum (*Prunus domestica* L.) genotypes.** Comptes Rendus de l’Academie Bulgare des Sciences, 73, 10: 1390–1397. (редни бр. 85)

У овом раду, код четири сорте шљиве ‘Позна плава’, ‘Чачанска најбоља’, ‘Presenta’ и ‘Hanita’ анализирани су морфометријске карактеристике полена помоћу скенирајућег електронског микроскопа. Анализа је обухватила поларност, симетрију, апертуру, облик поленовог зрна, његову величину и карактеристике егзине. Резултати су показали да је полен анализираних сорти симетричан, изополаран и тризоноколпатан. Утврђене су значајне разлике у њиховој дужини, приликом чега је полен сорте шљиве ‘Позна плава’ имао највећу дужину и ширину у односу на полен осталих сорти. Анализирани карактеристике орнаментике егзине су указале на постојање значајних разлика код испитиваних сорти. Утврђено је да је скулптура егзине полена, код све четири испитиване сорте стријатна, да су гребени паралелни са колпама и покривају целу површину поленовог зрна. Изузев површине поленовог зрна, највеће вредности осталих анализираних морфолошких карактеристика полена као и параметри орнаментике егзине су утврђене код полена сорте ‘Позна плава’, а најмање код полена сорте ‘Hanita’. Добијени резултати су показали да изузев мале разлике у ширини поленовог зрна, сви остали испитивани параметри су се значајно разликовали између сорти. Анализа морфолошких карактеристика поленових зрна шљиве указује на сортну специфичност, па се ова особина, заједно са другим морфолошким карактеристикама сорте, може успешно користити у њеном опису и карактеризацији.

4. Đorđević M., Cerović R., Radičević S., Glišić I., Milošević N., Marić S., Lukić M. (2018): **Occurrence of the incompatible pollen tubes in the style of plum cultivar ‘Pozna Plava’.** Journal of Mountain Agriculture on the Balkans, 21, 5: 152–163. (редни бр. 124)

Самобесплодност је један од најзначајнијих механизма од стране биљака да спрече самооплодњу и поспеше странооплодњу. Код воћака појава самобесплодности искључује могућност гајења таквих сорти у моносортним засадима и укључује два или више потенцијалних опрашивача, да би се добили задовољавајући и континуирани приноси. Код шљиве се среће гаметофитни систем инкомпатибилности, где се реакција препознавања и одбацивања полена дешава у стубићу тучка. Применом методе бојења са флуорохромном бојом анилин-плаво, инкомпатибилне поленове цевчице се јасно уочавају у стубићу са карактеристичним задебљањима на својим врховима који интензивно флуоресцирају под UV светлом. У овом раду је испитана појава инкомпатибилних поленових цевчица у три варијанте опрашивања [слободно, страно- ('Чачанска најбоља', 'Presenta', 'Hanita') и самоопрашивање]. Анализа раста поленових цевчица показала је постојање инкомпатибилних поленових цевчица у свим варијантама опрашивања. У највећем проценту инкомпатибилне поленове цевчице су уочене у горњој трећини стубића. Осим поленових цевчица које су имале карактеристично задебљање на самом врху, уочене су и оне које су имале врхове неправилног облика или са мањим или већим гранањем. Процентуално највећи број таквих поленових цевчица је уочен у варијанти самоопрашивања, док је најмањи био у варијанти страноопрашивања ('Presenta', 'Hanita'). Добијени резултати су указали да заступљеност инкомпатибилних поленових цевчица у горњој трећини стубића у односу на укупан број констатован у том региону нема значајан утицај на број оних који ће продрети у плодник, стога имају значаја само у опису појаве морфолошких облика инкомпатибилних цевчица.

5. Đorđević M., Cerović R., Radičević S., Milošević N., Glišić I., Marić S., Lukić M. (2021): **Occurrence of specific behaviour of growing pollen tubes in the ovary of the 'Pozna Plava' plum cultivar.** Proceeding of II International Symposium on Fruit Culture along Silk Road Countries. Acta Horticulturae, 1308: 7–12. (редни бр. 94)

Након адхезије на жиг тучка, даља дешавања која укључују хидратацију полена, његово клијање, раст поленових цевчица кроз спроводно ткиво стубића, усмереност ка микропили и на крају сама интеракција са женским гаметофитом вођена је и регулисана од стране женског спорофита и гаметофита. Зона обтуратора је први регион у коме су описане појаве нерегуларног или специфичног раста поленових цевчица у плоднику. У овом раду описана је и анализирана појава специфичног раста поленових цевчица у плоднику у три варијанте опрашивања [слободно, страно- ('Чачанска најбоља', 'Presenta', 'Hanita') и самоопрашивање]. У свим варијантама опрашивања пре продора поленове цевчице у нуцелус семеног заметка констатоване су и поленове цевчице које су се одликовале специфичним растом. Он се односио на поленове цевчице које су окренуте растом за 180°, мање се или више гранају или формирају клупко у зони микропиле. Након продора поленове цевчице у нуцелус семеног заметка, накнадно преспеле поленове цевчице су се одликовале формирањем клупка изнад егзостоме или унутар микропиле. Највећи број поленових цевчица са оваквим растом у ткиву плодника је уочен у варијанти самоопрашивања, док је најмање оваквих поленових цевчица уочено при страноопрашивању ('Hanita'). Добијени резултати овог рада су указали да појава специфичног раста поленових цевчица у плоднику шљиве 'Позна Плава' пре даљег продора ка нуцелусу је фактор који у мањем проценту може имати утицаја на продор истих у нуцелус семеног заметка, па самим тим и на ефикасност одвијања прогамне фазе процеса оплођења.

IV ЕЛЕМЕНТИ ЗА КВАЛИТАТИВНУ ОЦЕНУ НАУЧНОГ ДОПРИНОСА КАНДИДАТА

4.1. ПОКАЗАТЕЉИ УСПЕХА У НАУЧНОМ РАДУ

4.1.2. Уводна предавања на научним конференцијама и друга предавања по позиву

Др Милена Ђорђевић, као позвани члан коауторског тима, аутор је предавања по позиву на скупу националног значаја – VI симпозијум Секције за оплемењивање организама Друштва генетичара Србије и IX симпозијум Друштва селекционара и семенара Републике Србије (07–11. мај 2018. године, Врњачка Бања, Република Србија) (Прилог 2).

4.1.3. Чланства у одборима међународних научних конференција

Др Милена Ђорђевић је била члан Програмског одбора међународног научног скупа – XII International Symposium on Plum and Prune Genetics, Breeding and Pomology (14–17. септембар 2021. године, Златибор, Република Србија) (Прилог 3).

4.1.5. Чланства у уређивачким одборима часописа, уређивање монографија, рецензије научних радова и пројеката

Др Милена Ђорђевић до сада је рецензирала:

- један рад у међународном часопису – Genetika [IF (2020) – 0,761; област Agronomy 76/91] (2020. година);
- један рад у међународном часопису ван ISI листе – Bulletin of the University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine Cluj-Napoca. Horticulture (2020. година);
- једно саопштење са међународног скупа штампано у целини (XII International Symposium on Plum and Prune Genetics, Breeding and Pomology (14–17. септембар 2021. године, Златибор, Република Србија) Acta Horticulturae (2021. година) (Прилог 4).

4.2. АНГАЖОВАНОСТ У РАЗВОЈУ УСЛОВА ЗА НАУЧНИ РАД, ОБРАЗОВАЊУ И ФОРМИРАЊУ НАУЧНИХ КАДРОВА

4.2.1. Допринос развоју науке у земљи

Др Милена Ђорђевић је у оквиру Одељења за помологију и оплемењивање воћака Института за воћарство, Чачак дала значајан допринос у модификацији различитих метода хистолошких бојења репродуктивних органа воћака и унапређењу њихове примене у циљу бољег разумевања и решавања проблема родности појединих сорти коштичавих и јабучастих врста воћака. Унапређујући знање о методама хистолошких бојења генеративних органа воћака, као и разменом искустава са колегама из иностранства, који се баве овом облашћу истраживања, значајно је утицала на проширивање истраживања у овој области. Примена ових метода, осим у циљу научних истраживања (анализа односа мушки гаметофит женски спорофит/гаметофит), има и практичан значај у давању препоруке и правиланом избору сорте и адекватног опрашивача приликом заснивања засада чиме се постиже оптимална родност. До сада

су ова истраживања резултовала публиковањем већег броја ауторских и коауторских радова у врхунским и истакнутим међународним часописима, као и у часописима међународног значаја. Такође, у оквиру Одељења за помологију и оплемењивање воћака, др Милена Ђорђевић, је допринела раду на оплемењивању шљиве, у оплемењивачком програму који обухвата комбиновање позитивних особина домаћих и интродукованих сорти прилагођених агроколошким условима Републике Србије. У сарадњи са колегама из Одељења, применом методе планске хибридизације, учествовала је у стварању популација планских хибрида, а радила је и на даљој евалуацији истих. Коаутор је сорте шљиве ‘Петра’, признате од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије 2018. године, која представља једну од 18 сорти шљиве створених у Институту за воћарство, Чачак.

4.2.4. Међународна сарадња

Др Милена Ђорђевић је учествовала у реализацији билателарног пројекта: „*In vitro regeneration of highbush blueberry (Vaccinium corymbosum), determination of the genetic variability and development of in vitro transformation protocols*”, у оквиру програма суфинансирања научно-технолошке сарадње између Републике Србије и Републике Словачке за пројектни период 2008–2009. године (Институт за воћарство, Чачак и Institute of Plant Genetics and Biotechnology SAS, Nitra) (Прилог 5).

Учествовала је реализацији три међународна пројекта: „*New Norwegian pear cultivars – increased volume and consumers preference of new Norwegian breded cultivars*” (2017–2018. године); „*Increased volume of Norwegian grown plums for the fresh fruit market*” (2017–2020. године); „*Apple pollination (Eplepollinering) for increased fruit set, yield and fruit quality*” (2021–2024. године), чији су резултати објављени у врхунским међународним часописима.

4.2.5. Организација научних скупова

Др Милена Ђорђевић је била члан организационих одбора два национална скупа са међународним учешћем из области воћарства, и то:

- члан секретаријата Организационог одбора II симпозијума о шљиви Србије са међународним учешћем (24–26. август 2011. године, Чачак, Република Србија);
- члан Организационог одбора 15. конгреса воћара и виноградара Србије са међународним учешћем (21–23. септембар 2016. године, Крагујевац, Република Србија) (Прилог 6).

4.3. ОРГАНИЗАЦИЈА НАУЧНОГ РАДА

4.3.1. Руководођење пројектима, потпројектима и задацима

Др Милена Ђорђевић је, у оквиру пројекта ТР–31064 „Стварање и очување генетичког потенцијала континенталних врста воћака” (2011–2019. године), руководила задацима који се односе на проучавање биолошких и агрономских особина стандардних сорти и перспективних хибрида шљиве у оквиру Активности 3 – „Проучавање биолошких и агрономских особина генотипова воћака са циљем издвајања комерцијално значајних сорти и подлога”.

У оквиру одобреног пројекта „*Genetic potential of Serbian autochthonous cherry genotypes for temperature-adaptable reproductive behaviour and nutraceutical value*”

(јануар 2022 – јануар 2025. године) програма ИДЕЈЕ Фонда за науку Републике Србије, др Милена Ђорђевић је руководилац радног пакета под називом „Assessment of ovule longevity and pollen performance in the context of field- and laboratory temperature conditions” (Прилог 7).

4.3.2. Технолошки пројекти, патенти, иновације и резултати примењени у пракси

У оквиру програма „Иновациони ваучери” Фонда за иновациону делатност РС, др Милена Ђорђевић је активно учествовала у реализацији пројеката (Прилог 8):

- „S-генотипизација матичних стабала за производњу калем-пупољака сорти трешње (*Prunus avium* L.)” (иновациони ваучер бр. 762; реализован у периоду од 16. октобра 2020. године до 04. фебруара 2021. године);
- „Детерминација S-генотипа матичних стабала сорти јабуке (*Malus × domestica* Borkh.)” (иновациони ваучер бр. 853; реализован у периоду од 10. марта до 05. јула 2021. године)
- „Идентификација S-алелне конституције матичних стабала за производњу калем-пупољака сорти трешње” (иновациони ваучер бр. 1.072; реализован у периоду од 09. августа до 28. октобра 2021. године)

Др Милена Ђорђевић је учествовала у реализацији већег броја пројеката финансираних средствима Министарства пољопривреде, шумарстава и водопривреде Републике Србије (Прилог 8):

- „Техничко-технолошки модели интезивних засада воћака и јачање људских капацитета у функцији унапређења воћарске производње Републике Србије” (2015. година);
- „Унапређење пољопривредног земљишта на подручју Златиборског и Мачванског округа применом агроелиоративних мера у циљу развоја воћарске производње” (2017. година);
- „Утврђивање потребе за наводњавањем различитих биљних врста на подручју Шумадије” (2018. година);
- „Утврђивање толеранције различитих врста воћака на анализираним садржаје опасних и штетних материја у пољопривредном земљишту и води за наводњавање” (2018. година);
- „Стање плодности пољопривредног земљишта на подручју Општине Топола” (2018. година);
- „Рејонизација воћарске производње у централној и делу западне Србије” (у периоду 2017–2020. године);
- „Клонска селекција и сертификација сорти шљиве ‘Stanley’, ‘Црвена ранка’ и ‘Драгачевка’” (у периоду 2018–2019. године);
- „Клонска селекција и сертификација клонова крупноплодне вишње (*Prunus cerasus* L.) издвојених на подручју западне Србије из мешане популације аутохтоних и одомаћених сорти” (у периоду 2019–2020. године);
- „Инвентаризација, колекционисање, евалуација и очување аутохтоних генотипова јабучастих и коштичавих врста воћака у Републици Србији у циљу одрживог коришћења генетичких ресурса” (период 2020–2021. године).

Др Милена Ђорђевић је коаутор сорте шљиве ‘Петра’, која је призната од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије 2018. године (Прилог 1).

Коаутор је новог техничког решења примењеног на националном нивоу „Сортна композиција опрашивача за националне и интродуковане сорте трешње (*Prunus avium* L.) у воћарским рејонима Републике Србије” (верификовано Одлуком Матичног научног одбора за биотехнологију и пољопривреду Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, на 19. редовној седници од 21. септембра 2018. године) (Прилог 1).

4.3.4. Значајне активности у комисијама и телима министарства надлежног за послове науке и технолошког развоја и другим телима везаних за научну делатност

Др Милена Ђорђевић је била члан Научног већа Института за воћарство, Чачак (мандатни период јун 2017–јун 2021. године; јун–септембар 2021. године) (Прилог 9).

Изабрана је за члана Управног одбора Института за воћарство, Чачак (мандатни период 2018–2022. године). У наведеном периоду обавља и функцију заменика председника Управног одбора (Прилог 9).

Била је члан Комисије за оцену испуњености услова за реизбор у звање научни сарадник др Александра Радовића са Пољопривредног факултета у Крушевцу Универзитета у Нишу (Прилог 9).

4.4. КВАЛИТЕТ НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА

4.4.1. Утицајност

У протеклом периоду радови др Милене Ђорђевић су цитирани 129 пута:

- 1 цитат у монографији међународног значаја (M12);
- 7 цитата у међународним часописима изузетних вредности (M21a);
- 28 цитата у врхунским међународним часописима (M21);
- 18 цитата у истакнутим међународним часописима (M22);
- 28 цитата у међународним часописима (M23);
- 2 цитата у националним часописима међународног значаја (M24);
- 12 цитата у зборницима радова са међународних научних скупова (M33);
- 1 цитата у врхунским часописима националног значаја (M51);
- 2 цитата у истакнутим националним часописима (M52);
- 2 цитата у саопштењима са националних скупова штампаних у целини (M63);
- 1 цитат у часопису са ISI листе, без IF;
- 9 цитата у страним часописима ван ISI листе;
- 7 цитата у страним докторским дисертацијама;
- 2 цитата у страним магистарским радовима;
- 5 цитата у домаћим докторским дисертацијама;
- 4 цитата у осталим библиографским јединицама.

4.4.2. Параметри квалитета часописа и позитивна цитираност кандидатових радова

А) Цитираност на основу Рефералног центра Библиотеке Матице српске од 23. септембра 2021. године на међународном нивоу (Science Citation Index) је 96 цитата (67 хетероцитата и 29 коцитата) (Прилог 10) и то:

- 7 цитата у међународним часописима изузетних вредности (M21a): *New Phytologist* [IF (2016) – 7,330; Plant Sciences 7/223]; *Food Chemistry* [IF (2019) – 6,306; Chemistry, Applied – 5/71]; *Frontiers in Plant Science* [IF (2020) – 5,753; Plant Sciences – 17/235]; *Frontiers in Plant Science* [IF (2019) – 4,402; Plant Sciences – 19/234]; *Frontiers in Plant Science* [IF (2018) – 4,106; Plant Sciences – 20/208]; *Annals of Botany* [IF (2015) – 3,982; Plant Sciences – 20/209; два цитата];
- 27 цитата у врхунским међународним часописима (M21): *Molecular Phylogenetics and Evolution* [IF (2017) – 4,412; Evolutionary Biology – 10/49]; *Evolution* [IF (2016) – 4,201; Ecology – 27/153]; *Scientific Reports* [IF (2017) – 4,122; Multidisciplinary Sciences – 12/64]; *Journal of Systematic and Evolution* [IF (2020) – 4,098; Plant Sciences – 41/235]; *Environmental and Experimental Botany* [IF (2019) – 4,027; Plant Sciences – 26/234]; *Plants* [IF (2020) – 3,935; Plant Sciences – 47/235]; *Taxon* [IF (2018) – 3,823; Plant Sciences – 27/228]; *BMC Plant Biology* [IF (2014) – 3,813; Plant Sciences – 22/204]; *Frontiers in Plant Science* [IF (2017) – 3,677; Plant Sciences – 24/223]; *Annals of Botany* [IF (2014) – 3,654; Plant Sciences – 26/204]; *Annals of Botany* [IF (2017) – 3,646; Plant Sciences – 27/223]; *Scientia Horticulturae* [IF (2020) – 3,463; Horticulture – 4/37]; *Agronomy (Basel)* [IF(2020) – 3,417; Agronomy – 16/91; четири цитата]; *AoB Plants* [IF (2020) – 3,276; Plant Sciences – 65/235]; *Preslia* [IF (2015) – 2,711; Plant Sciences – 45/209]; *Preslia* [IF (2017) – 2,706; Plant Sciences – 52/223]; *Plant Biology* [IF (2014) – 2,633; Plant Sciences – 48/204]; *American Journal of Botany* [IF (2014) – 2,603; Plant Sciences – 20/204]; *Botanical Journal of the Linnean Society* [IF (2015) – 2,523; Plant Sciences – 48/209]; *American Journal of Botany* [IF (2013) – 2,463; Plant Sciences – 52/199]; *Forests* [IF (2019) – 2,221; Forestry – 17/68]; *Scientia Horticulturae* [IF (2016) – 1,883; Horticulture – 8/36]; *Molecular Breeding* [IF (2018) – 1,862; Agronomy – 25/89]; *Scientia Horticulturae* [IF (2017) – 1,760; Horticulture – 8/36];
- 18 цитата у истакнутим међународним часописима (M22): *PeerJ* [IF (2020) – 2,984; Multidisciplinary Sciences – 27/73]; *Organisms Diversity and Evolution* [IF (2014) – 2,783; Evolutionary Biology – 26/46]; *Botanical Journal of the Linnean Society* [IF (2019) – 2,076; Plant Sciences – 88/234]; *Hortscience* [IF (2019) – 1,902; Horticulture – 19/36]; *International Journal of Plant Sciences* [IF (2016) – 1,886; Plant Sciences – 78/212]; *Systematic Botany* [IF (2017) – 1,515; Plant Sciences – 100/223]; *Journal of Systematics and Evolution* [IF (2014) – 1,488; Plant Sciences – 90/204]; *Plant Systematics and Evolution* [IF (2017) – 1,452; Plant Sciences – 106/223]; *Plant Systematics and Evolution* [IF (2014) – 1,422; Plant Sciences – 98/204]; *Turkish Journal of Agriculture and Forestry* [IF (2016) – 1,288; Agronomy – 31/83]; *Applications in Plant Sciences* [IF (2017) – 1,187; Plant Sciences – 129/223]; *Turkish Journal of Biology* [IF (2015) – 1,183; Biology – 51/86]; *Canadian Journal of Earth Sciences* [IF (2016) – 0,923; Geoscience Multidisciplinary – 155/188]; *Erwerbs-Obstbau* [IF (2018) – 0,905; Horticulture – 18/36]; *Journal of Agricultural Science and Technology* [IF (2017) – 0,890;

- Agriculture, Multidisciplinary – 27/57]; *International Journal of Agriculture and Biology* [IF (2019) – 0,822; Agriculture, Multidisciplinary – 38/58]; *iForest: Biogeosciences and Forestry* [IF (2016) – 1,623; Forestry – 22/64]; *Horticultural Science – Zahradnictvi*, [IF (2016) – 0,566; Horticulturae – 20/36]
- 27 цитата у међународним часописима (M23): *Journal of the American Society for Horticultural Science* [IF (2019) – 0,952; Horticulture – 22/36]; *Journal of Enviromental Protection and Ecology* [IF (2014) – 0,839; Enviromental Science – 190/223]; *Genetics and Molecular Research* [IF (2015) – 0,764; Biochemistry & Molecular Biology – 269/289]; *Genetika* [IF (2020) – 0,761; Agronomy – 76/91]; *Conservation Genetics Resources* [IF (2017) – 0,742; Biodiversity Conversation – 42/57]; *Allgemeine Forst und Jagdzeitung* [IF (2013) – 0,705; Forestry – 41/64]; *Horticultural Science* [IF (2016) – 0,566; Horticulture – 20/36]; *Notulae Botanicae Horti Agrobotanici Cluj-Napoca* [IF (2014) – 0,547; Plant Sciences – 166/204]; *Acta Scientiarum Polonorum Hortorum Cultus* [IF (2020) – 0,673; Horticulture – 33/37; четири цитата]; *Folia Horticulturae* [IF (2018) – 0,532; Horticulture – 28/36]; *Acta Scientiarum Polonorum Hortorum Cultus* [IF (2017) – 0,448; Horticulture – 28/36]; *Genetika* [IF (2017) – 0,392; Agronomy – 77/87; три цитата]; *Romanian Biotechnological Letters* [IF (2015) – 0,381; Biotechnology and Applied Microbiology – 153/161; четири цитата]; *Archives of Biological Science* [IF (2010) – 0,356, област Biology – 77/86]; *Romanian Biotechnological Letters* [IF (2011) – 0,349; Biotechnology and Applied Microbiology – 151/158; два цитата]; *Genetika* [IF (2015) – 0,308; Agronomy – 74/83]; *Journal of the American Pomological Society* [IF (2016) – 0,220; Agronomy – 77/83; два цитата];
  - 2 цитата у националним часописима међународног значаја [*Genetika* (2010. година)];
  - 11 цитата у зборницима радова са међународних научних скупова (*Acta Horticulturae*; *International Multidisciplinary Scientific GeoConference*);
  - 1 цитат у часопису са ISI листе, без IF (*Australian Journal of Crop Science*);
  - 3 цитата у страним часописима ван ISI листе (*Scientific Papers. Series B, Horticulture*; *Pertanika Journal of Tropical Agricultural Science*).

У МЕЂУНАРОДНИМ ЧАСОПИСИМА ИЗУЗЕТНИХ ВРЕДНОСТИ

- Vallejo-Marin M., Hiscock S.J. (2016): Hybridisation and hybrid speciation under global change. *New Phytologist*, 211, 4: 1170–1187. [IF (2016) – 7,330; Plant Sciences 7/223] (*Цитиран рад бр. 1*)
- Tomić J., Štampar F., Glišić I., Jakopič J. (2019). Phytochemical assessment of plum (*Prunus domestica* L.) cultivars selected in Serbia. *Food Chemistry*, 299, 125113. [IF (2019) – 6,306; Chemistry, Applied – 5/71] (*Цитиран рад бр. 31*)
- Impre D., Reitz J., Köpnick C., Rolletschek H., Börner A., Senula A., Nagel M. (2020): Assessment of pollen viability for wheat. *Frontiers in Plant Science*, 10, 1588. [IF (2020) – 5,753; Plant Sciences – 17/235] (*Цитиран рад бр. 10*)
- Claessen H., Keulemans W., Van de Poel B., De Storme N. (2019): Finding a compatible partner: self-incompatibility in European pear (*Pirus communis*): molecular control, genetic determination and impact on fertilization and fruit set. *Frontiers in Plant Science*, 10, 407. [IF (2019) – 4,402; Plant Sciences – 19/234] (*Цитиран рад бр. 10*)

- Hamston T.J., de Vere N., King R.A., Pellicer J., Fay M.F., Cresswell., Stevens J.R. (2018): Apomixis and hybridisation drives reticulate evolution and phyletic differentiation in *Sorbus* L.: implication for converzation. *Frontiers in Plant Science*, 9, 1796. [IF (2018) – 4,106; *Plant Sciences – 20/208*] (*Цитуран рад бр. 1*)
- George J.P., Konrad H., Collin E., Thevenet J., Ballian D., Idzajt M., Kamm U., Zhelev P., Geburek T. (2015): High molecular diversity in the true service tree (*Sorbus domestica*) despite rareness: data from Europe with special reference to the Austrian occurrence. *Annals of Botany*, 115, 7: 1105–1115. [IF (2015) – 3,982; *Plant Sciences – 20/209*] (*Цитуран рад бр. 1*)
- Hajrudinović A., Siljak-Yakovlev S., Spencer C.B., Pustahija F., Bourge M., Ballian D., Bogunić F. (2015): When sexual meets apomict: genome size, ploidy level and reproductive mode variation of *Sorbus aria* s.l. and *S. austriaca* (Rosaceae) in Bosnia nad Herzegovina. *Annals of Botany*, 116, 2: 301–312. [IF (2015) – 3,982; *Plant Sciences – 20/209*] (*Цитуран рад бр. 1*)

У ВРХУНСКИМ МЕЂУНАРОДНИМ ЧАСОПИСИМА

- Yakimowki S.B., Barret S.C.H. (2016): The role of hybridisation in the evolution of sexual system diversity in a clonal, aquatic plant. *Evolution*, 70, 6: 1200–1211. [IF (2016) – 4,201; *Ecology – 27/153*] (*Цитуран рад бр. 1*)
- Hamston T.J., Wilson R.J., de Vere N., Rich T., Stevens J.R., Cresswell J.E. (2017): Breeding system and spatial isolation from congeners strongly constrain seed set in an insect-pollinated apomictic tree: *Sorbus subcutanea* (Rosaceae). *Scientific Reports*, 24, 7, 45122. [IF (2017) – 4,122; *Multidisciplinary Sciences – 12/64*] (*Цитуран рад бр. 1*)
- Li M., Ohi-Toma T., Gao Y.D., Xu B., Zhu Z.M., Ju W.B., Gao X.F. (2017): Molecular phylogenetics and historical biogeography of *Sorbus sensu stricto* (Rosaceae). *Molecular Phylogenetics and Evolution*, 111: 76–86. [IF (2017) – 4,412; *Evolutionary Biology – 10/49*] (*Цитуран рад бр. 1*)
- Dias M., Saunders R.M.K. (2021): Correlation of self- and interspecific incompatibility among sympatric Hedyotic species (Rubiaceae) and consequence for hybridisation. *Journal of Systematic and Evolution*, <https://doi.org/10.1111/jse.12804>. [IF (2020) – 4,098; *Plant Sciences – 41/235*] (*Цитуран рад бр. 1*)
- Montalt R., Cuenca J., Vives C.M., Navarro L., Ollitrault P., Aleza P. (2019): Influence of temperatures on the progamic phase in *Citrus*. *Enviromental and Experimental Botany*, 166, 103806. [IF (2019) – 4,027; *Plant Sciences – 26/234*] (*Цитуран рад бр. 2*)
- Hebbar K.B., Neethu P., Sukumar P.A., Santosh A., Ramech S.V., Niral V., Hamereesh G.S., Nameer P.O., Prasad P.V.V. (2020): Understanding physiology and impact of high temperatures stress on the progamic phase of coconut (*Cocos nucifera* L.). *Plants*, 26, 9, 1651. [IF (2020) – 3,935; *Plant Sciences – 47/235*] (*Цитуран рад бр. 2*)
- Dickinson T.A. (2018): Sex and *Rosaceae* apomict. *Taxon*, 67, 6: 1093–1107. [IF (2018) – 3,823; *Plant Sciences – 27/228*] (*Цитуран рад бр. 1*)
- Fan Q., Chen S., Li M., Guo W., Jing H., Wu W., Zhou R., Liao W. (2014): Molecular evidence for natural hybridisation between wild loquat (*Eriobotria*

- japonica*) and its relative *E. prinoides*. BMC Plant Biology, 14, 275. [IF (2014) – 3,813; Plant Sciences – 22/204] (Цитиран рад бр. 1)
- Li M., Chen S., Zhou R., Li F., Liao W. (2017): Molecular evidence for natural hybridisation between *Cotoneaster dielsianus* and *C. glaucophyllus*. Frontiers in Plant Science, 8, 704. [IF (2017) – 3,677; Plant Sciences – 24/223] (Цитиран рад бр. 1)
  - Zarrei M., Stefanović S., Dickinson T.A. (2014): Reticulate evolution in North American black-fruited hawthorns (*Crateagus* section *Douglasia*; Rosaceae): evidence from nuclear ITS2 and plastid sequences. Annals of Botany, 114, 2: 253–269. [IF (2017) – 3,646; Plant Sciences – 27/223] (Цитиран рад бр. 1)
  - Uhrinová V., Zozomová-Lihová J., Bernátová D., Paule J., Paule L., Gömöry (2017): Origin and genetic differentiation of pink-flowered *Sorbus* hybrids in the Western Carpathians. Annals of Botany, 120, 2, SI, 271–284. [IF (2017) – 3,646; Plant Sciences – 27/223] (Цитиран рад бр. 1)
  - Pu Y., Huo R., Lin Q., Wang F., Chun X., Huang H., Dai S. (2021): Investigation and screening of chrysanthemum resources to identify self-compatible mutants. Scientia Horticulturae, 281, 109931. [IF (2020) – 3,463; Horticulture – 4/37] (Цитиран рад бр. 79)
  - Melland M., Frøynes O., Fotirić Akšić M., Pojskić N., Kalamujić-Stroil B., Lasic L., Gasi F. (2020): Identifying pollen donors and success rate of individual pollinizers in European plum (*Prunus domestica* L.) using microsatellite markers. Agronomy (Basel), 10, 2, 264. [IF(2020) – 3,417; Agronomy – 16/91] (Цитиран рад бр. 84)
  - Cerović R., Fotirić Akšić M., Melland M. (2020): Success rate of individual pollinizers for the pear cultivars “Ingeborg ” and “Celina” in the Nordic climate. Agronomy (Basel), 10, 7, 970. [IF(2020) – 3,417; Agronomy – 16/91] (Цитирани радови бр. 2 и 83)
  - Miclea I., Suhani A., Zahan M., Bunea A. (2020): Effect of jasmonic acid and salicylic acid on growth and biochemical composition of *in vitro* propagated *Lavandula angustifolia* Mill. Agronomy (Basel), 10, 11, 1722. [IF(2020) – 3,417; Agronomy – 16/91] (Цитиран рад бр. 13)
  - Hebda A., Kempf M., Wachowiak W., Pluciński B., Kauzal P., Zwijacz-Kozica T. (2021): Hybridisation and introgression of native and foreign *Sorbus* tree species in unique environments of protected mountainous areas. AoB Plants, 13, 1, pla070. [IF (2020) – 3,276; Plant Sciences – 65/235] (Цитиран рад бр. 1)
  - Lepší M., Lepší P., Koutecký P., Bílí J., Vít P. (2015): Taxonomic revision of *Sorbus* subgenus *Aria* occurring in the Czech Republic. Preslia, 87: 109–162. [IF (2015) – 2,711; Plant Sciences – 45/209] (Цитиран рад бр. 1)
  - Feulner M., Weig A., Paule J., Gregor T., Luthardt L.F., Aas G. (2017): Genetic variability and morphology of tri- and tetraploid members of the *Sorbus aria* complex in northern Bavaria. Preslia, 89, 3: 275–290. [IF (2017) – 2,706; Plant Sciences – 52/223] (Цитиран рад бр. 1)
  - Dunkovic J., Čaňová I., Kordošová M., Kurjak D. (2014): Seasonal patterns of leaf photosynthetic and secondary xylem vascular traits in current-year stems of three *Sorbus* with contrasting growth habits. Plant Biology, 16, 5: 908–916. [IF (2014) – 2,633; Plant Sciences – 48/204] (Цитиран рад бр. 1)

- Burgess M.B., Cushman K.R., Doucette E.T., Talent N., Frye C.T., Campbell C.S. (2014): Effect of apomixis and polyploidy on diversification and geographic distribution in *Amelanchier* (Rosaceae). *American Journal of Botany*, 101, 8: 1375–1387. [IF (2014) – 2,603; Plant Sciences – 20/204] (Цитуран рад бр. 1)
- Hajrudinović A., Frajman B., Schönswetter P., Silajdžić E., Siljak-Yakovlev S., Bogunić F. (2015): Towards a better understanding of polyploid *Sorbus* (Rosaceae) from Bosnia and Herzegovina (Balkan Peninsula), including description of a novel, tetraploid apomictic species. *Botanical Journal of the Linnean Society*, 178, 4: 670–685. [IF (2015) – 2,523; Plant Sciences – 48/209] (Цитуран рад бр. 1)
- Kariyat R.S., Sinclair J.P., Golemberg E.M. (2013): Following Darwin’s trail: interactions affecting the evolution of plant mating systems. *American Journal of Botany*, 101, 8: 1375–1387. [IF (2013) – 2,463; Plant Sciences – 52/199] (Цитуран рад бр. 1)
- Vaskova D., Kolarcik V. (2019): Breeding systems in diploid and polyploid hawthorns (*Crataegus*): evidence from experimental pollinations of *C. monogyna*, *C. subsphaerica*, and natural hybrids. *Forests*, 10, 12, 1059. [IF (2019) – 2,221; Forestry – 17/68] (Цитуран рад бр. 1)
- Liping Y., Xiong L., Gan Z., Peng X., Wang P., Li S., Li T. (2016): Protoplast isolation and development of a transient expression system for sweet cherry (*Prunus avium* L.). *Scientia Horticulturae*, 209: 14–21. [IF (2016) – 1,883; Horticulture – 8/36] (Цитуран рад бр. 4)
- Yang Q., Fu Y., Wang Y., Liu L., Li X., Peng S. (2018): Identification of 21 novel *S-RNase* alleles and determination of *S*-genotypes in 66 loquat (*Eriobotrya*) accessions. *Molecular Breeding*, 38, 5, 61. [IF (2018) – 1,862; Agronomy – 25/89] (Цитуран рад бр. 7)
- Radunić M., Jazbec A., Ercisli S., Čmelik Z., Ban S.G. (2017): Pollen-pistil interaction influence on the fruit set of sweet cherry. *Scientia Horticulturae*, 224: 358–366. [IF (2017) – 1,760; Horticulture – 8/36] (Цитуран рад бр. 7)

У ИСТАКНУТИМ МЕЂУНАРОДНИМ ЧАСОПИСИМА

- Gordillo-Romero M., Correa-Baus L., Baquero-Méndez V., de Lourdes Torres M., Vintimila C., Tobar J., Torres A.F. (2020): Gametophytic self-incompatibility in Andean capuli (*Prunus serotina* subsp. *capuli*): allelic diversity at the *S-RNase* locus influenced normal pollen-tube formation during fertilization. *PeerJ*, 8, e9597. [IF (2020) – 2,984; Multidisciplinary Sciences – 27/73] (Цитуран рад бр. 1)
- Feulner M., Pointner S., Heuss L., Aas G., Paule J., Dötterl S. (2014): Floral scent and its correlation with AFLP data in *Sorbus*. *Organisms Diversity & Evolution*, 14, 4: 339–348. [IF (2014) – 2,888; област Evolutional Biology – 23/46] (Цитуран рад бр. 1)
- Lepší M., Koutecký P., Nosková J., Lepší M., Ufrus T., Rich T.C.G. (2019): Versality of reproductive modes and ploidy level interactions in *Sorbus* s.l. (Malinae, Rosaceae). *Botanical Journal of the Linnean Society*, 191, 4: 502–522. [IF (2019) – 2,076; Plant Sciences – 88/234] (Цитуран рад бр. 1)
- Mahoney J.D., Hau T.M., Connolly B.A., Brand M.H. (2019): Sexual and apomictic seed reproduction in *Aronia* species with different ploidy levels.

- HortScience, 54, 4: 642–646. [IF (2019) – 1,902; Horticulture – 19/36] (*Цитиран рад бр. 1*)
- Gonzales A.M. (2016): Floral structure, development of the gynecium, and embryology in *Shinopsis balansae* engler (Anacardiaceae) with particular reference to apogamy. International Journal of the Plant Science, 177, 4: 326–338. [IF (2016) – 1,886; Plant Sciences – 78/212] (*Цитиран рад бр. 3*)
  - Jankowska-Wróblewska S., Meyza K., Sztupecka E., Kubera L., Burczyk J.(2016): Clonal structure and high diversity at peripheral population of *Sorbus terminalis* (L.) Crantz. iForest: Biogeosciences and Forestry 9, 6: 892–900. [IF (2016) – 1,623; Forestry – 22/64] (*Цитиран рад бр. 1*)
  - Pace M.C., Cameron K.M. (2017): The systematic of the *Spiranthes cernua* species complex (Orchidaceae): untagging the gordian knot. Systematic Botany, 42, 4: 1–30. [IF (2017) – 1,515; Plant Sciences – 100/223]; (*Цитиран рад бр. 1*)
  - Tang L., Li J., Tan S., Li M.X., Ma X., Zhou Z.Q. (2014): New insights into the hybrid origin of *Malus toringoides* and its close relatives based on a single-copy nuclear gene *SbeI* and three chloroplast fragments. Journal of Systematics and Evolution, 52, 4: 477–486. [IF (2014) – 1,488; област Plant Sciences – 90/204] (*Цитиран рад бр. 1*)
  - Schinkel C.C.F., Kircjjeimer B., Dullinger S., Geelen D., de Storme N., Hörandl E. (2017): Pathways to polyploidy: indications of a female triploid bridge in the alpine species *Ranunculus kuepferi* (Ranunculaceae). Plant Systematics and Evolution, 303: 1093–1108. [IF (2017) – 1,452; Plant Sciences – 106/223] (*Цитиран рад бр. 1*)
  - Meyer N., Gregor T., Meierott L., Paule J. (2014): Diploidy suggests hybrid origin and sexuality in *Sorbus* subgen. *Tormaria* from Thuringia, Central Germany. Plant Systematics and Evolution, 300, 10: 2169–2175. [IF (2014) – 1,422; област Plant Sciences – 98/204] (*Цитиран рад бр. 1*)
  - Radović A., Nikolić D., Milatović D., Đurović D., Trajković J. (2016): Investigation of pollen morphological characteristics in some quince (*Cydonia oblonga* Mill.) cultivars. Turkish Journal of Agriculture and Forestry, 40, 3: 441–449. [IF (2016) – 1,288; Agronomy – 31/83] (*Цитиран рад бр. 8*)
  - Pineiro R., Karrman-Bailey F., Cowan R.S., Fay M.F. (2017): Isolation and characterisation of microsatellite loci in *Sorbus porrigentiformis* and cross-amplification in *S. aria* and *S. rupicola* (Rosaceae). Applications in Plant Sciences, 5, 2, apps.1600150. [IF (2017) – 1,187; Plant Sciences – 129/223] (*Цитиран рад бр. 1*)
  - Dorić D., Ognjanov V., Barać G., Ljubojević M., Pranjić A., Dugalić K., Ercişli S. (2015): Use of *in vitro* propagation of ‘Oblačinska’ sour cherry in rootstock breeding. Turkish Journal of Biology, 39, 4: 575–581. [IF (2015) – 1,183; област Biology – 51/86] (*Цитиран рад бр. 32*)
  - de Vore M., Pigg K.B. (2016): Biotic processes in the Pkanagan Highlands floras: possible evidence of hybridization in plants adapting to a temperate forest. Canadian Journal of Earth Sciences, 53, 6: 622–629. [IF (2016) – 0,923; Geoscience Multidisciplinary – 155/188] (*Цитиран рад бр. 1*)
  - Kalkisim O., Okcu Z., Kalabutut B., Duran C. (2018): Evaluation of pomological and morphological characteristics and chemical compositions of local pear

- varieties (*Pyrus communis* L.) grown in Gumushane, Turkey. *Erwerbs-Obstbau*, 60, 2: 173–181. [IF (2018) – 0,905; Horticulture – 18/36] (Цитиран рад бр. 5)
- Laaribi I., Mezghani M.A., Gouta H., Giordano C., Salvatici M.C., Labidi F., Mars M.(2017): Pollen ultrastructural mage analysis among ancient native olive genotypes in the central eastern Tunisia. *Journal of Agricultural Science and Technology*, 19, 2: 401–413. [IF (2017) – 0,890; Agriculture, Multidisciplinary – 27/57] (Цитиран рад бр. 8)
  - Xiong H., Zou F., Yuan D., Tan X.F., Yuan J., Liao T., Niu G.H. (2019): Comparison of self- and cross-pollination in pollen tube growth, early ovule development and fruit set of *Camellia grijsii*. *International Journal of Agriculture and Biology*, 21, 4: 819–826. [IF (2019) – 0,822; Agriculture, Multidisciplinary – 38/58] (Цитиран рад бр. 84)
  - Glišić I., Karaklajić-Stajić Ž., Paunović S.A., Lukić M. (2016): Plum cultivars Zlatka and Pozna Plava (*Prunus domestica* L.) bred at the Fruit Research Institute in Čačak. *Horticultural Science – Zahradnictvi*, 43, 1: 10–16. [IF (2016) – 0,566; Horticulturae – 20/36] (Цитирани радови бр. 61, 62)

У МЕЂУНАРОДНИМ ЧАСОПИСИМА

- Yang Q., Liu E., Fu Y., Yuan F., Zhang T., Peng S. (2019): High temperatures during flowering reduce fruit set in Rabbiteye blueberry. *Journal of the American Society for Horticultural Science*, 144, 5: 339–351. [IF (2019) – 0,952; Horticulture – 22/36] (Цитиран рад бр. 2)
- Trandafirescu M., Doroftei E. (2014): Utilization of ecological methods for pathogens and pests control at peach and apricot. *Journal of Environmental Protection and Ecology*, 15, 3: 1013–1020. [IF (2014) – 0,838, област Environmental Sciences – 190/223] (Цитиран рад бр. 5)
- Nikolić D., Milatović D., Radović A., Trajković J. (2020): Distinguishing oblačinska sour cherry clones (*Prunus cerasus* L.) by pollen morphology. *Genetika*, 52, 1: 187–198. [IF (2020) – 0,761; Agronomy – 76/91] (Цитиран рад бр. 8)
- Zheng W.H., Zhuo Y., Liang L., Ding W.Y., Liang L.Y., Wang X.F. (2015): Conservation and population genetic diversity of *Curcuma wenyujin* (Zingiberaceae), a multifunctional medicinal herb. *Genetics and Molecular Research*, 14, 3: 10422–10432. [IF (2015) – 0,764, област Biochemistry & Molecular Biology – 269/289] (Цитиран рад бр. 1)
- Ulaszewski B., Sandurska E., Sztupecka E., Burczyk J. (2017): The complete chloroplast sequence of wild service tree *Sorbus torminalis* (L.) Crantz. *Conservation Genetics Resources*, 9, 3: 419–422. [IF (2017) – 0,742; Biodiversity Conversation – 42/57] (Цитиран рад бр. 1)
- Leinemann L., Hosius B., Kahlert K., Kuchma O., Czernikarż H., Arenhoevel W., Helmecke K. (2013): Genmarkeranalysen zur Hybridbildung und natürlichen Vermehrung bei *Sorbus latifolia* agg. in Thüringen. *Allgemeine Forst und Jagdzeitung*, 184, 9/10: 204–214. [IF (2013) – 0,705, област Forestry – 41/64] (Цитиран рад бр. 1)
- Radović A., Nikolić D., Cerović R., Milatović D., Đorđević B., Zes G. (2017): Unusual growth of pollen tubes in the ovary of quince (*Cydonia oblonga* Mill.).

- Acta Scientiarum Polonorum, Hortorum Cultus, 16, 2, 133–138. [IF (2020) – 0,673; Horticulture – 33/37] (Цитиран рад бр. 3)
- Glišić I., Milatović D., Milošević N., Marić S., Lukić M., Popović B. (2021). Physicochemical and sensory characteristics of promising plum (*Prunus domestica* L.) genotypes bred at Fruit Research Institute, Čačak. Acta Scientiarum Polonorum Hortorum Cultus, 20, 2: 23–32 [IF (2020) – 0,673; Horticulture – 33/37] (Цитирани радови бр. 31, 79, 121 и 124)
  - Dorić D., Ognjanov V., Ljubojević M., Barać G., Dulić J., Pranjić A., Dugalić K. (2014): Rapid propagation of sweet and sour cherry rootstocks. Notulae Botanicae Horti Agrobotanici Cluj-Napoca, 42, 2: 488–494. [IF (2014) – 0,547, област Plant Science – 166/204] (Цитиран рад бр. 32)
  - Andrys D., Kulpa D., Grzesczk M., Bialecka B. (2018): Influence of jasmonic acid on the growth and antimicrobial and antioxidant activities of *Lavandula angustifolia* Mill. propagated *in vitro*. Folia Horticulturae, 30, 1, 1–13 [IF (2018) – 0,532; Horticulture – 28/36] (Цитиран рад бр. 13)
  - Popović A., Kravić N., Prodanović S., Filipović M., Sečanski M., Babić V., Mirițesku M. (2019): Characterisation and evaluation towards selection of maize landraces with the best *per se* performances. Romanian Agricultural Research, 37: 49–58. [IF (2020) – 0,500; Agronomy – 84/91] (Цитиран рад бр. 10)
  - Čalić D., Radojević Lj. (2017): Horsechestnut pollen viability. Genetika, 49, 1: 105–115. [IF (2017) – 0,392; Agronomy – 77/87] (Цитиран рад бр. 10)
  - Marić S., Radičević S., Lukić M., Cerović R., Paunović S.A. (2017): Determination of *S*-genotype in apple and sweet cherry cultivars released at Fruit Research Institute, Čačak. Genetika, 49, 1: 127–138. [IF (2017) – 0,392; Agronomy – 77/87] (Цитиран рад бр. 7)
  - Fotirić-Akšić M., Cerović R., Rakonjac V., Bakić I., Čolić S., Meland M. (2017): Vitality and *in vitro* pollen germination of different ‘Oblačinska’ sour cherry clones. Genetika, 49, 3: 791–800. [IF (2017) – 0,392; Agronomy – 77/87] (Цитиран рад бр. 8)
  - Radičević S., Marić S., Cerović R. (2015): *S*-allele constitution and flowering time synchronization – preconditions for effective fertilization in sweet cherry (*Prunus avium* L.) orchards. Romanian Biotechnological Letters, 16, 5: 6630–6637. [IF (2015) – 0,381, област Biotechnology & Applied Microbiology – 153/161] (Цитирани радови бр. 4, 44 и 46)
  - Čolić S., Zec G., Fotirić M., Rahović D., Janković Z. (2010): Evaluation of self-(in)compatibility in the almond (*Prunus amygdalus* Batsch) genotype population from the Slankamen hill, Serbia. Archives of Biological Science, 62, 4: 973–979. [IF (2010) – 0,356, област Biology – 77/86] (Цитиран рад бр. 44)
  - Ružić Đ., Vujović T., Nikolić D., Cerović R. (2011): *In vitro* growth responses of the ‘Pyrodwarf’ pear rootstock to cytokinin types. Romanian Biotechnological Letters, 16, 5: 6630–6637. [IF (2011) – 0,349; Biotechnology and Applied Microbiology – 151/158] (Цитирани радови бр. 11 и 41)
  - Markovski A., Velkoska-Markovska L. (2015): Investigation of the morphometric characteristics of jujube types (*Zizyphus jujuba* Mill.) fruits in Republic of Macedonia. Genetika, 47, 1: 33–43. [IF (2015) – 0,308, област Agronomy – 74/83] (Цитиран рад бр. 7)

- Mitre I.J., Mitre V., Buta E., Pop R., Sestras R.E. (2015): SEM observations, pollen viability and germination in some selected plum genotypes cultivated in Romania. *Journal of the American Pomological Society*, 70, 3: 149–157. [IF (2016) – 0,220; Agronomy – 77/83] (Цитирани радови бр. 6, 8)

У НАЦИОНАЛНИМ ЧАСОПИСИМА МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА

- Nikolić D., Milatović D. (2010): Examining self-compatibility in plum (*Prunus domestica* L.) by fluorescence microscopy. *Genetika*, 42, 2: 387–396. (Цитирани радови бр. 42 и 46)

У ЗБОРНИЦИМА РАДОВА СА МЕЂУНАРОДНИХ НАУЧНИХ СКУПОВА

- Arsov T., Rusevski R., Gjamovski V., Popovska M. (2009): Investigation of type of media for micropropagation and rooting of Gizela 5 rootstock. *Acta Horticulturae*, 825: 273–276. (Цитиран рад бр. 52)
- Nikolić D., Fotirić Akšić M., Milinković O., Đurović D., Nikolić T. (2010): Determination of the most suitable pollinizer for the new sweet cherry genotype ‘G1’. *Acta Horticulturae*, 932: 133–138. (Цитирани радови бр. 42, 43 и 46)
- Budan S., Zhivondov A., Radičević S. (2013): Recent achievements in cherries breeding in some Balkan countries. *Acta Horticulturae*, 981: 83–90. (Цитиран рад бр. 46)
- Rajewski A., Wetzstein H., Zhang D. (2014): Sterilization and *in vitro* growth and development of *Arundinaria*. *Acta Horticulturae*, 1085: 477–481. (Цитиран рад бр. 11)
- Trandafirescu M., Doroftei E., Beleniuc G. (2015): Selecting apricot tree genitors for the obtaining of new cultivars resistant to the plum pox virus. *International Multidisciplinary Scientific GeoConference-SGEM*, 6, 1: 537–544. (Цитиран рад бр. 5)
- Corneanu G., Sirbu S., Iurea E., Margareta C. (2016): Evaluation of some sweet cherry cultivars suitable for the north-east area of Romania. *Acta Horticulturae*, 1139: 143–146. (Цитиран рад бр. 4)
- Nikolić D., Milatović D. (2016): Pollen morphology of some sweet cherry cultivars observed by scanning electron microscopy. *Acta Horticulturae*, 1139: 369–374. (Цитиран рад бр. 8)
- Milatović D., Nikolić D. (2017): The effect of temperature on pollen germination and pollen tube growth *in vitro* of sweet cherry cultivars. *Acta Horticulturae*, 1161: 401–404. (Цитиран рад бр. 45)
- Nikolić D., Milatović D. (2017): Scanning electron microscopy study of pollen morphology of five cherry cultivars. *Acta Horticulturae*, 1161: 395–400. (Цитиран рад бр. 8)

У ЧАСОПИСИМА СА ISI ЛИСТЕ, БЕЗ IF

- Ružić Đ., Vujović T., Milenković S., Cerović R., Miletić R. (2008): The influence of imidazole fungicides on multiplication *in vitro* of ‘Pyrodwarf’ pear rootstock. *Australian Journal of Crop Science*, 1, 2: 63–68. (Цитиран рад бр. 41)

У СТРАНИМ ЧАСОПИСИМА ВАН ISI ЛИСТЕ

- Sibru S., Corneanu G., Iurea E. (2016): Research concerning the influence of evolution on phenological stages in sweet cherry tree. *Scientific Papers, Series B, Horticulture*, 60: 31–35. (Цитиран рад бр. 4)
- Chen Y.S., Dayod M., Tawan C.S. (2018): Anther dehiscence, pollen viability and stigma receptivity study on cultivar of black pepper (*Piper nigrum* L.). *Pertanika Journal of Tropical Agricultural Science*, 41, 2: 801–814. (Цитиран рад бр. 8)
- Guclu S.F., Sarikaya A.G., Koyuncu F. (2018): Pollen performance of naturally grown blackberries in Isparta -Turkey. *Scientific Papers, Series B, Horticulture*, 62: 141–146. (Цитиран рад бр. 8)

Б) Цитираност на основу података који су ван Рефералног центра Библиотеке Матице српске на међународном нивоу је 21, а на националном нивоу 12 хетероцитата и то:

- 1 цитат у врхунском међународном часопису (M21): *Agronomy (Basel)* [IF(2020) – 3,417; *Agronomy* – 16/91];
- 1 цитат у међународном часопису (M23): *Zemdirbyste-Agriculture* [IF (2020) – 1,803; *Agriculture, Multidisciplinary* 37/58];
- 1 цитат у врхунском часопису националног значаја;
- 2 цитата у истакнутим националним часописима;
- 6 цитата у страним часописима ван ISI листе;
- 1 цитат у зборницима радова са међународних научних скупова;
- 2 цитата у саопштењима са националних скупова штампаних у целини;
- 1 цитат у монографији међународног значаја;
- 5 цитата у страним докторским дисертацијама;
- 2 цитата у страним магистарским радовима;
- 7 цитата у домаћим докторским дисертацијама;
- 4 цитата у осталим библиографским јединицама.

У ВРХУНСКИМ МЕЂУНАРОДНИМ ЧАСОПИСИМА

- Dickinson, T.A.; Yan, B.X.; Han, S.; Zarrei, M. (2020): Niche Shifts, Hybridization, Polyploidy and Geographic Parthenogenesis in Western North American Hawthorns (*Crataegus* subg. *Sanguineae*, Rosaceae). *Agronomy*, 11, 2133. [IF(2020) – 3,417; *Agronomy* – 16/91] (Цитиран рад бр. 1)

<https://doi.org/10.3390/agronomy11112133>

У МЕЂУНАРОДНИМ ЧАСОПИСИМА

- Radičević S., Ognjanov V., Marić S., Barać G. (2021): The effect of genotype and temperature interaction on pollen performance in the pistils of autochthonous sour cherry cultivar 'Feketička'. *Zemdirbyste-Agriculture*, 108, 3: 271–278. [IF (2020) – 1,803; *Agriculture, Multidisciplinary* 37/58] (Цитиран рад бр. 84)

http://www.zemdirbyste-agriculture.lt/1083_str-35/

У ВРХУНСКИМ ЧАСОПИСИМА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАЧАЈА

- Milatović D.P., Radović M.M., Zec G.N., Boškov Đ.D. (2019): Uticaj podloga na rast, rodnost i kvalitet ploda sorte šljive Čačanska rana. Journal of Agricultural Sciences, 64, 2: 165–174. (Цитиран рад бр. 6)

<http://www.doiserbia.nb.rs/img/doi/1450-8109/2019/1450-81091902165M.pdf>

У ИСТАКНУТИМ НАЦИОНАЛНИМ ЧАСОПИСИМА

- Marić S., Radičević S., Sıbru S., Zhivondov A., Cerović R., Milošević N. (2018): S-genotyping of some sweet cherry cultivars released within breeding programmes in the Balkan regions. Journal of Agricultural, Food and Environmental Sciences, JAFES, 72, 2: 103–108. (Цитиран рад бр. 7)

<https://journals.ukim.mk/index.php/jafes/article/view/1190>

- Babić V., Kravić N., Srdić J. (2017): Uticaj temperature i dužine čuvanja polena kukuruza na procenat oplodnje. Selekcija i semenarstvo, XXIII, 2: 15–21. (Цитиран рад бр. 10)

<http://scindeks.ceon.rs/article.aspx?artid=0354-58811702015B>

У СТРАНИМ ЧАСОПИСИМА ВАН ISI ЛИСТЕ

- Zarrinbal M., Soleimani A., Baghban Kohnehrouz B., Dejanpour J. (2018): Self-compatibility in some apricot (*Prunus armeniaca* L.) genotypes. Crop Breeding Journal, 8, 1/2: 49–59. (Цитиран рад бр. 7)

https://cbjournal.areeo.ac.ir/article_120411.html

- Sarkar T., Kumar Sarkar S., Vangaru S. (2018): Effect of sucrose and boric-acid on *in vitro* pollen germination of guava (*Psidium guajava*) varieties. Advances in Research, 15, 1: 1–9. (Цитиран рад бр. 8)

<https://www.journalair.com/index.php/AIR/article/view/18326>

- Razaq M.K., Rauf S., Khurshhid M., Iqubai S., Bhat J.A., Farzand A., Riaz A., Xing G., Gau J. (2019): Pollen viability an index of abiotic stresses tolerance and methods for the improvement pollen viability. Pakistan Journal of Agricultural Research, 32, 4: 609–624. (Цитиран рад бр. 8)

<http://dx.doi.org/10.17582/journal.pjar/2019/32.4.609.624>

- Martial Y.S.D., Roger K.B., Zranseu D.A.B., Zadjehi K.E.B., Koffi Y., Nafan D., Louis K.K.J., Sylvere S.R. (2017): Statistical model for coconut (*Cocos nucifera* L.) pollen fertility prediction according to its age and biochemical composition. International Journal of Botanical Studies, 2, 1: 82–88. (Цитиран рад бр. 10)

https://www.researchgate.net/publication/330872836_Statistical_models_for_coconut_Cocos_nucifera_L_pollen_fertility_prediction_according_to_its_age_and_biochemical_composition

- Gonzales M.M.R., Arroyo A.R.C., Urrutia V.M.M. (2019): Viability and longevity of pollen in Mexican lemon genotypes estimated by *in vitro* germination. Revista Mexicana Ciencias Agrícolas, 10, 4: 911–920. (Цитиран рад бр. 10)

<https://doi.org/10.29312/remexca.v10i4.1780>

- Sennikov A.N., Kurtto A. (2017): A phylogenetic checklist of *Sorbus* s.l. (Rosaceae) in Europe. Memoranda Soc. pro Fauna et Flora Fennica, 93: 1–78. (Цитиран рад бр. 1)

<https://journal.fi/msff/article/view/64741>

У ЗБОРНИЦИМА РАДОВА СА МЕЂУНАРОДНИХ НАУЧНИХ СКУПОВА

- Glišić I.S., Milatović D., Milošević N., Lukić M. (2015): Biological and pomological properties of promising plum hybrids created at the Fruit Research Institute – Čačak. Book of Proceedings of Sixth International Scientific Agricultural Symposium ‘Agrosym 2015’, Jahorina (Bosnia and Herzegovina), 424–429. (Цитиран рад бр. 62)

<http://aspace.agrif.bg.ac.rs/handle/123456789/5793>

У САОПШТЕЊИМА СА НАЦИОНАЛНИХ СКУПОВА ШТАМПЕНИХ У ЦЕЛИНИ

- Миловановић С., Глишић И., Милошевић Т., Пауновић Г. (2014): Утицај опрашивача на заметање плодова сорте шљиве Чачанска рана. Зборник радова XIX Саветовања о Биотехнологији, Чачак, 19, 21: 155–161. (Цитиран рад бр. 6)

<http://arhiva.nara.ac.rs/bitstream/handle/123456789/1741/21%20Milovanovic%20-%20SoB%202014.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

- Вујовић Т., Ружић Т., Церовић Р. (2016): Микропропагација слабо бујне подлоге за крушку Pyrodwarf. Зборник радова XXI Саветовања о Биотехнологији, Чачак, 19, 21: 155–161. (Цитиран рад бр. 11)

https://www.afc.kg.ac.rs/files/data/sb/zbornik/Zbornik_radova_SB2016_-_1.pdf

У МОНОГРАФИЈАМА МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА

- Milošević T., Milošević N. (2018): Plum (*Prunus* spp.) Breeding. In: Advances in Plant Breeding Strategies: Fruits, Volume 3, J.M. Al-Khayri, M.S. Jain, D.V. Johnson (Eds.), doi: 10.1007/978-3-319-91944-7_5, Springer International Publishing AG, part of Springer Nature, pp. 165–215. eBook ISBN: 978-3-319-91944-7; Hardcover ISBN: 978-3-319-91943-0. (Цитиран рад бр. 79)

https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-319-91944-7_5

У СТРАНИМ ДОКТОРСКИМ ДИСЕРТАЦИЈАМА

- Vit P. (2014): Evolutionary and conservation consequence of interspecific hybridisation in rare plant species. Charles University in Prague, Faculty of Science, Department of Botany, 1–30. (Цитиран рад бр. 1)

<https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/63153>

- Gaivelytė K. (2014): Research on phenolic compounds in plants of genus *Sorbus* L.. Lithuanian University of Health Sciences, Medical Academy, 1–122. (Цитиран рад бр. 1)

http://vddb.laba.lt/obj/LT-eLABa-0001:E.02~2014~D_20140904_150010-61599

- Hamston T.J. (2016): Evolutionary relationship and reproductive ecology of endemic *Sorbus* species in south west UK: implication for conservation. University of Exeter, Biological Sciences, 1–273. (Цитиран рад бр. 1)

<https://ore.exeter.ac.uk/repository/bitstream/handle/10871/26715/HamstonT.pdf?isAllowed=y&sequence=1>

- Lepši M. (2017): Taxonomy and variability of selected *Sorbus* taxa. University of South Bohemia in České Budějovice Faculty of Science, 1–320. Цитиран рад бр. 1)

https://theses.cz/id/rputdx/PhD_Thesis_Martin_Lepsi_zkracena_verze_.pdf

- Li C. (2017): Understanding the breeding systems of *akile edentula*, *Cakile maritima* (*Brassicaceae*) and their hybrids. The University of Melbourne, School of Biosciences, 1–146. (Цитиран рад бр. 1)

<https://minerva-access.unimelb.edu.au/handle/11343/207946>

У СТРАНИМ МАГИСТАРСКИМ РАДОВИМА

- OKULEVIČIŪTĖ R. (2019): Qualitative and quantitative composition variability of phenolic compounds in European plum (*Prunus domestica* L.) fruits. Lithuanian University of Health Sciences, Academy of Medicine, Faculty of Pharmacy, 1–64. (Цитиран рад бр. 6)

<https://www.lsmuni.lt/cris/handle/20.500.12512/100935>

- Hernández Murillo J.R.I.A. (2020): Evaluación de la viabilidad del polen en cultivares de frijol caupí (*Vigna unguiculata* L. Walp.) en montería-córdoba. University of Córdoba Faculty of Agricultural Sciences, 1–191. (Цитиран рад бр. 8)

<https://docplayer.es/206301682-Evaluacion-de-la-viabilidad-del-polen-en-cultivares-de-frijol-caupi-vigna-unguiculata-l-walp-en-monteria-cordoba.html>

У ДОМАЋИМ ДОКТОРСКИМ ДИСЕРТАЦИЈАМА

- Милошевић Н. (2013): Степен оплођења и биолошке особине нових сорти шљиве (*Prunus domestica* L.). Пољопривредни факултет Универзитета у Београду, 1–153. (Цитирани радови бр. 6 и 43)

<https://nardus.mpn.gov.rs/bitstream/handle/123456789/2566/Disertacija.pdf>

- Радичевић С. (2013): Биологија оплођења и помолошке особине новоинтродукованих сорти трешње (*Prunus avium* L.). Пољопривредни факултет Универзитета у Београду, 1–177. (Цитиран рад бр. 3)

<http://doiserbia.nb.rs/phd/fulltext/BG20130510RADICEVIC.pdf>

- Радовић А. (2014): Биологија оплођења и помолошке особине сорти дуње (*Cydonia oblonga* Mill.). Пољопривредни факултет Универзитета у Београду, 1–263. (Цитиран рад бр. 3)

<https://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/5704?show=full>

- Глишић И.С. (2015): Биолошко-помолошке особине перспективних генотипова шљиве (*Prunus domestica* L.) створених у Институту за воћарство у Чачку. Пољопривредни факултет Универзитета у Београду, 1–196. (Цитиран рад бр. 3 и 77)

<https://nardus.mpn.gov.rs/handle/123456789/4196>

- Радовић М.М. (2021): Утицај подлоге на биолошко-помолошке особине и хемијски састав плода шљиве (*Prunus domestica* L.). Пољопривредни факултет Универзитета у Београду, 1–175. (Цитиран рад бр. 6)

<https://uvidok.rcub.bg.ac.rs/handle/123456789/4258>

У ОСТАЛИМ БИБЛИОГРАФСКИМ ЈЕДИНИЦАМА

- Méndez V.Y.B. (2018): Estudio preliminar fenotípico de la incompatibilidad gametofítica en Capulí (*Prunus serotina* subsp. capuli). Licenciada en Biología, 1–71. (Цитирани радови бр. 1, 2 и 79)

<http://repositorio.usfq.edu.ec/handle/23000/7782>

– Ondříčková K. (2018): Význam hybridizace v evoluci rodu Sorbus. Diplomová práce, 1–69. (*Цитиран рад бр. 1*)
<https://dspace.cuni.cz/handle/20.500.11956/100880>

4.4.3. Ефективни број радова и број радова нормиран на основу броја коаутора

У свом досадашњем научноистраживачком раду др Милена Ђорђевић је публиковала укупно 147 библиографских јединица, од чега 69 после избора у звање научни сарадник. Радови припадају категорији експерименталних радова из области биотехничких наука – генетика и оплемењивање воћака, а настали су као резултат испитивања спроведених у експерименталним засадима и лабораторијама Института за воћарство, Чачак. Значајан број радова је резултат сарадње са колегама из Института, као и из других истраживачких установа у земљи и иностранству.

Просечан број аутора по раду за укупно наведену библиографију износи 5,15, односно за библиографију након избора у звање научни сарадник 5,62. У укупно наведеној библиографији била је први аутор у 22,48% библиографских јединица. Након избора у звање научни сарадник, у 12 од 69 библиографских јединица (17,39%) била је први аутор.

4.4.4. Степен самосталности и степен учешћа у реализацији радова у научним центрима у земљи и иностранству

Др Милена Ђорђевић је дала пун и суштински допринос у осмишљавању и реализацији истраживачких планова и програма из области оплемењивања воћака, нарочито у делу који се односи на репродуктивну биологију јабучастих, јагодастих и коштичавих врста воћака (анализа односа мушки гаметофит – женски спорофит/гаметофит). Показала је висок степен иновативности у осмишљавању експеримената, као и самосталности у обради и тумачењу добијених резултата и писању радова. Резултати ових истраживања су објављени у врхунским и истакнутим међународним часописима, као и у часописима међународног значаја и врхунским часописима националног значаја. Поред тога, др Милена Ђорђевић је у тимском раду са колегама из Одељења за помологију и оплемењивање воћака Института за воћарство, Чачак, активно учествовала на стварању и проучавању нових генотипова шљиве чији се резултати, осим публиковања у међународним и националним часописима, могу сагледати и у признавању једне сорте шљиве и издвајању одређеног броја перспективних генотипова.

У сарадњи са колегама из других одељења Института за воћарство, Чачак, дала је велики допринос у реализацији експеримената, као и у обради и тумачењу добијених података у делу који се односи на неке аспекте репродуктивне биологије јагодастих врста воћака (малина, боровница, рибизла), конкретно, на испитивање функционалне способности полена, у циљу изналажења најпогоднијег опрашивача за одређене сорте наведених врста воћака гајених у агроколошким условима западне Србије.

Активно је учествовала у реализацији истраживања у оквиру међународних пројеката са колегама из других институција у земљи (Иновациони центар Технолошко-металуршког факултета и Пољопривредни факултет Универзитета у Београду) и иностранству (School of Biological Sciences, University of Bristol, United Kingdom; Norwegian Institute of Bioeconomy Research, Ullensvang, Norway). Резултати заједничких истраживања објављени су у врхунским међународним часописима (три рада) и саопштени на међународним научним скуповима (два саопштења).

4.4.5. Допринос кандидата реализацији коауторских радова

Највећи део радова др Милене Ђорђевић је настао као резултат тимског рада у оквиру Одељења за помологију и оплемењивање воћака, али и у сарадњи са колегама из других одељења Института за воћарство, Чачак, као и из других научноистраживачких институција у земљи и иностранству. Кандидаткиња је показала склоност ка тимском раду током реализације истраживања. Значајно је допринела осмишљавању и реализацији експеримената, као и обради и интерпретацији добијених резултата који су објављени у истакнутим и врхунским међународним часописима и саопштени на међународним научним скуповима.

4.6. Значај радова

Раније започета истраживања у Лабораторији за репродуктивну биологију воћака при Одељењу за помологију и оплемењивање воћака кандидаткиња је активно наставила и учествује у њиховом даљем унапређењу. Научноистраживачка област др Милене Ђорђевић највећим делом припада области генетике и оплемењивања воћака, са акцентом на испитивање и анализу репродуктивних карактеристика различитих врста воћака. Највећи број радова у делу испитивања репродуктивних карактеристика односи се на анализу мушког гаметофита, његов интеракцијски однос са женским спорофитом/гаметофитом, као и на анализу функционалног стања женског гаметофита током трајања фенофазе цветања. Значајан део истраживања спроведен је код коштичавих врста воћака, првенствено шљиве и трешње. Стечена знања на решавању проблема у овој области истраживања, кандидаткиња у сарадњи са колегама из Института, успешно примењује и код јабучастих и јагодастих врста воћака.

Континуираним учешћем у тимском раду на стварању и проучавању нових сорти шљиве, кроз дефинисање савремених циљева оплемењивања, др Милена Ђорђевић је допринела унапређењу оплемењивачког рада у Институту за воћарство. Практичан значај експеримената који се односе се на анализу репродуктивних карактеристика аутохтоних, интродукованих и новијих сорти коштичавих врста воћака, огледа се у решавању проблема њихове смањене или флукутирајуће родности, њиховом увођењу у комерцијалну производњу, и њиховом коришћењу као генетичког материјала у будућим оплемењивачким програмима.

НАУЧНА КОМПЕТЕНТНОСТ

После избора у звање научни сарадник, др Милена Ђорђевић, је објавила самостално или у сарадњи са другим ауторима укупно 69 библиографских јединица, од чега: четири рада у врхунским међународним часописима, два рада у истакнутим међународним часописима, један рад у међународном часопису, тринаест саопштења са међународних скупова штампаних у целини, двадесет једно саопштење са међународних скупова штампано у изводу, девет радова у водећим часописима националног значаја, пет радова у истакним часописима националног значаја, једно предавање по позиву са скупа националног значаја штампано у изводу, пет саопштења са скупова националног значаја штампаних у изводу, шест саопштења са скупова националног значаја штампаних у изводу, једно техничко решење примењено на националном нивоу и једну признату сорту на националном нивоу.

Према Правилнику о стицању истраживачких и научних звања („Службени гласник РС” бр. 159/20), др Милена Ђорђевић је остварила укупно **106,87** поена (потребно ≥ 50), и то:

- у категоријама М10+М20+М31+М32+М33+М41+М42+М51+М80+М90+М100 – **84,17** поена (потребно ≥ 40);
- у категоријама М21+М22+М23+М81-85+М90-96+М101-103+М108 – **50,17** поена (потребно ≥ 22);
- у категоријама М21+М22+М23 – **45** поена (потребно ≥ 11);
- у категоријама М81-85+М90-96+М101-103+М108 – **6** поена (потребно ≥ 5)

НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РЕЗУЛТАТИ ДР МИЛЕНЕ ЂОРЂЕВИЋ ПОСЛЕ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ
НАУЧНИ САРАДНИК (ПРИЛОЗИ 3 И 4 ПРАВИЛНИКА)

КАТЕГОРИЈА	БРОЈ РЕЗУЛТАТА	ВРЕДНОСТ	УКУПНО ПОЕНА
М21	4	8	32
М22	2	$1 \times 5 + 5/[1 + 0,2 \times (8 - 7)]$	9,17
М23	1	3	3
М33	13	1	13
М34	21	0,5	10,5
М51	9	2	18
М52	5	1,5	7,5
М62	1	1	1
М63	5	0,5	2,5
М64	6	0,2	1,2
М82	1	6	6
М98	1	3	3
УКУПНО ОСТВАРЕНО	69		106,87

VI ОЦЕНА КОМИСИЈЕ О НАУЧНОМ ДОПРИНОСУ КАНДИДАТА, СА ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ

Подаци о досадашњем научноистраживачком раду др Милене Ђорђевић указују да се ради о кандидату који поседује препознатљивост и компетентност у области репродуктивне биологије коштичавих врста воћака. Прегледом објављених резултата уверили смо се у континуитет, истрајност и квалитет научноистраживачког рада кандидаткиње. Истраживачки допринос кандидаткиње се огледа и у склоности ка тимском раду, у извршавању преузетих обавеза при планирању и извођењу истраживања, обради и анализи добијених резултата као и писању коауторских радова, што потврђују и бројне истраживачке сарадње, не само са колегама из Института за воћарство, Чачак, већ и из других институција у земљи и иностранству.

Може се констатовати да је кандидаткиња комплетан научни радник, што потврђује и чињеница да је објавила укупно 147 библиографских јединица, од чега 69 након избора у звање научни сарадник. Од тог броја научних радова седамнаест је објавила у међународним часописима са SCI листе, од чега је седам након избора у звање научни сарадник. Вишегодишњи оплемењивачки рад на шљиви, у оквиру Одељења за помологију и оплемењивање воћака, резултирао је признавањем сорте шљиве 'Петра', чији је кандидаткиња коаутор. Радови др Милене Ђорђевић до сада су цитирани 129 пута, највише у врхунским међународним, истакнутим међународним и међународним часописима.

Током досадашњег научноистраживачког рада, др Милена Ђорђевић је активно учествовала у реализацији четири пројекта финансираних средствима Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, и девет пројеката реализованих средствима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије. Такође, учествовала је у реализацији три пројекта који су током 2020/2021. године одобрени у оквиру програма „Иновациони ваучери” Фонда за иновациону делатност РС, као и у реализацији једног билатералног и три међународна пројекта.

Др Милена Ђорђевић је била члан организационог одбора два национална скупа са међународним учешћем и члан програмског одбора једног међународног скупа. Била је члан Научног већа (мандатни период: јун 2017–јун 2021. године и јун–септембар 2021. године) Института за воћарство, Чачак. Члан је и заменик председника Управног одбора Института.

На основу целокупног научноистраживачког рада др Милене Ђорђевић, истичемо да је кандидаткиња препозната у научним круговима као истраживач који се бави истраживањима у области репродуктивне биологије воћака, који истраживањима прилази савесно, одликујући се високим степеном инвентивности у осмишљавању експеримената.

На основу комплетног научноистраживачког рада др Милене Ђорђевић, научног сарадника Института за воћарство, Чачак, познавања кандидата и увида у објављене радове и друге остварене резултате, истичемо да се ради о кандидату који је препознатљив као истраживач који се бави испитивањима у области репродуктивне биологије воћака. Ради се о комплетном и продуктивном научном раднику са континуитетом и квалитетом у раду, који у потпуности испуњава услове за избор у звање виши научни сарадник, предвиђене Правилником о стицању истраживачких и научних звања („Службени гласник РС” бр. 159/20) Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије.

**VII ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ ЗА ИЗБОР ДР МИЛЕНЕ ЂОРЂЕВИЋ У
ЗВАЊЕ ВИШИ НАУЧНИ САРАДНИК**

Имајући у виду целокупан научноистраживачки рад др Милене Ђорђевић, научног сарадника Института за воћарство, Чачак, и Правилник о стицању истраживачких и научних звања („Службени гласник РС” бр. 159/20) Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Комисија закључује да кандидаткиња испуњава услове за избор и прелаже Научном већу Института за воћарство, Чачак да утврди предлог за избор др Милене Ђорђевић у научно звање *виши научни сарадник* за научну област Биотехничке науке, грана Пољопривреда, научна дисциплина Воћарство, виноградарство и хортикултура, ужа научна дисциплина Генетика и оплемењивање.

У Чачку, 27. 12. 2021. године

КОМИСИЈА

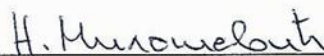
др Сања Радичевић, виши научни сарадник
Института за воћарство, Чачак, председник

др Радосав Церовић, научни саветник
Иновационог центра Технолошко-металуршког факултета
Универзитета у Београду, члан

др Ивана Глишић, виши научни сарадник
Института за воћарство, Чачак, члан

др Небојша Милошевић, виши научни сарадник
Института за воћарство, Чачак, члан